

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 26 Din. za
invostrstvo 40 Din.

Uredništvo
Ljubljana, Knežjeva ulica 5. Telefon 167.
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
št. 440.

Golji: Kocenova ul. 2. Telefon 167. 190.

Rokopis se ne vrača. - Oglasi po tarifi.

Upravištvo: Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Insaradni oddelki: Ljubljana, Prešernov
ulica 4. Telefon št. 2492.

Podružnica Maribor: Aleksandrova cest
št. 13. Telefon št. 455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2.
Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljubljana
št. 11.842; Praha čisto 78.180; Wien
Nr. 105.241.

Ljubljana, 8. marca.

S toliko napetostjo pričakovana diskusija o manjšinskem problemu je v Ženevi končana s kompromisom, ki v stvari ne pomenja nikake rešitve, temveč le odgoditev, za enkrat do poletnega zasedanja sveta Društva narodov, najbrž pa še za več časa. Zastopniki Anglije, Španije in Japonske v svetu Društva narodov, Chamberlain, Minones de Leon in Adachi so bili pooblaščenici, da proučijo med debato stavljenе predloge in eventualne predloge ali pripombe držav, ki so zavezane k manjšinski zaščiti, nato pa za junjsko zasedanje pripravijo svoje poročilo.

Manjšinska debata v svetu Društva narodov prav za prav ni prinesla ničesar novega. Govorila sta predvsem oba predlagatelja in povzročitelja diskusije, Stresemann in Dandurand, oglašili so se tudi zastopniki najbolj interesiranih držav, predvsem poljski vnajni minister Zaleski, pa tudi vodilna državnik Društva narodov Chamberlain in Briand sta povedala svoje mnenje. Toda vse to, kar so povedali diplomatje pri zelenih mizah v Ženevi, so zapisali že mnogi časopisi širom Evrope in izrekli že mnogi državniki. Stresemannov govor smo si mogli misliti precej točno po vsem tem, kar so že povedali nešteti manjšinski politiki, seveda predvsem zastopniki nemških manjšin. Zato je Stresemann govoril le o pravicah manjšin in o potrebi njihove mednarodne zaščite. Temu nasproti je Zaleski povdvaril, da ni v redu, ako manjšine mislijo samo na svoje pravice, — on je govoril tudi o privilegijah, — ne pa tudi na svoje dolžnosti, zlasti na dolžnost, spraviti svoje posebne nacionalne interese v sklad in soglasje z interesi držav, v katerih se nahajajo.

Ta razlika v pojmovanju pomeni mnogo več nego je videti na prvi pogled. Zakaj Stresemann se zaveda, da more za Nemčijo manjšinsko gibanje prinesiti samo korist, ne pa tudi škodo. Nemške manjšine so danes v neprijetno večji množini zastopane v nemških narodnih državah, kakor pa so nemške manjšine zastopane v Nemčiji. Vrh tega so nemške manjšine domela povsod narodno zavedne, socialno sestavljene iz dosejati ali vsaj nekakšne privilegiranih plasti in gospodarsko zelo močne. Nasprotno pa so nemške manjšine v Nemčiji mako zavedne, socialno in gospodarsko zelo šibke. Stresemann dela zato z nemškega stališča povsem logično, ako govori samo o pravicah, ne pa tudi o dolžnostih manjšin.

Nasprotno pa je prav tako logično, ako Zaleski povdvari dolžnosti manjšin, zakaj poljski republikci so prav te največja briga. In slično je pri vseh novo nastalih odnosno močno povečanih nacionalnih državah, ki se bojijo borbenega gibanja manjšin, in pravilni domnevi, da se morejo za njim skrivati in se marsikje pač zares skrivajo iredentistična stremjenja. Tudi Briand je dobro razumel pravo bistvo stvari, ko je v svojem govoru naglasil, da narodne manjšine nikakor ne smejo služiti za napadalno sredstvo, s katerim naj bi se razkrajale obstoječe države ter se zbirali vsi nezadovoljni elementi. Zato so nekateri govorniki naravnost svarili pred preveliko zaščito, češ da bi tako prerigorozna zaščita manjšinskih zahtev mogla nezaupnost prizadeti držav še povečati in tedaj se stopinjati njihov odpor proti zadovoljivim manjšin. Kakor hitro bi se manjšine zanašale na sigurno pomoč Društva narodov, bi se obračale nanj tudi v dvomljivih primérijih, njihova stremjenja bi dobila subverziven značaj in seveda bi se nacionalna država postavila napram njim tako rekoč v silobran.

Paralelno s tem gre drugo, še bolj važno nasprotje, ki obsega problem kompetence. Države, ki so po mirovnih pogodbah vezane na zaščito, se odločno branijo sprejeti še več obveznosti glede manjšin, nego jim jih nalagajo mirovne pogodbe. Posebno pa so odločno zoper vsakršno razširjenje kompetence Društva narodov preko mere, ki jo določajo dosedanja Društveni statuti, ako se istočasno taka kompetenca ne razširi tudi na države, ki imajo prav tako manjšine, a po dosedanjih mednarodnih pogodbah niso prav nič vezane glede manjšinske zaščite. Gotovo je absolutna logika in tem stališču. Ali hkrati je tudi gotovo, da se bodo države tega drugega tipa prav tako odločno branile prevzeti obveznosti, ki jih doslej nimajo. V tem nasprotju je gotovo prav tako važna, če ne še važnejša ovira za zadovoljivo solucijo problema.

Tako močno in odločno Društvo narodov še ni in najbrž tako kmalu tudi še ne bo, da bi lahko razpravljalo o manjšinskem problemu samo s stališča etike in pravičnosti, torej za vse države enako. Dokler pa se to ne zgodi, je umevno, da se one države, ki so po mirovnih pogodbah obvezane k manjšinski zaščiti — in samo za te je šlo sedaj v Ženevi — odločno upirajo vsakemu razširjenju svojih obveznosti, dočim bi smela ona druga skupina držav ravnavti z drugorodnim prebivalstvom na svojem ozemlju po mili volji.

Glavne smernice šolske reforme

Pomnožitve osnovnih šol, redukcija gimnazij v korist strokovnih šol, redukcija fakultet — Izjave pomočnika Polovine in informacijske zagrebških listov

Beograd, 8. marca, p. Pomočnik prosvetnega ministra g. Polovina je danes sprejel novinarje ter jim dal pojasnila glede novega zakona o univerzah, o katerem se v zadnjem času v javnosti mnogo govori in piše. G. Polovina je naglasil, da ta zakon trenutno sploh ni aktualen. Na vrsto bo prišel šele potem, ko bo sprejet zakon o osnovnih šolah in zakon o srednjih šolah. Vse tri zakonske načrte proučuje sedaj prosvetni minister Maksimović osebno. Zaenkrat še niso najavljene nikake spremembe niti se ne ve, v kaki smeri bi se izvršile. Ni še niti odločeno, ali bo zakonski načrt o univerzah predložen posebni komisiji strokovnjakov v ponovno proučitev. Kakor znano, je ta zakonski načrt še pod prejšnjim režimom pregledala posebna komisija strokovnjakov. Potemtakem so vesti, ki so izšle zadnje dni v raznih listih, prerurane. Edino, o čemer se ve in lahko da pojasnila, je to, da obstaja tendenca, da se poveča število osnovnih šol, znižja število gimnazij na korist srednjih strokovnih šol in da se reducira število fakultet, tako da bodo visoke šole v naši državi reducirane na normalno mero, glede na naše prilike in na število prebivalstva.

Zagreb, 8. marca r. »Novosti« poročajo iz Beograda: Zadnje dni se mnogo govori o

akciji za ukinitje posameznih fakultet na naših univerzah. Polagoma se uveljavlja prepričanje, da je število dosedanjih fakultet za naše prilike in za naše število prebivalstva »preveliko« in da treba posamezne fakultete ukiniti. Tu prihaja v poštev tudi še drug važnejši razlog, namreč da bi se ne ustvarjal intelektualni proletarijat, ki bi ne mogel dobiti zaposlitve niti v državni, niti v privatni službi. Zaradi tega izgleda, da bo te dni to vprašanje vzeto resno v razmotrivanje v dogovoru s predstavniki naših vseučilišč. V katerem obsegu bi se imela izvršiti redukcija posameznih fakultet na naših univerzah, se še ne ve, toda vsekakor bodo uklinjene nekatere fakultete, katere niso potrebne, in bodo koncentrirane na eni univerzi. Vsekakor se bo izvršila pravilna razdelitev med Beogradom in Zagrebom, a tudi Ljubljano, tako da bodo poleg nekaterih fakultet, ki jih bodo imenovane univerze obdržale, druge fakultete pravilno razdeljene med vse tri univerze. V zvezi s tem se govori, da bodo v nekih centrih ustanovljene fakultete, ki do sedaj niso obstajale, in sicer kot samostojni del ene od naših treh univerz. Tako se govori, da bi se v Sarajevu ustanovila montanistična in žumarska fakulteta za vso državo, a enako v Novem Sadu poljedelska fakulteta. Kako se bo to vprašanje rešilo in kdaj se bo pristopilo k nekovi definitivni rešitvi, se za sedaj še ne more reči, ker je celo vprašanje postavljeno šele v glavnih linijah.

Odnosaji med Grčijo in Jugoslavijo

Izjave grškega beogradskega poslanika Polihroniadesa o solunskem sporazumu in o prijateljskem paktu

Beograd, 8. marca r. Današnja »Politika« objavlja razgovor svojega sodruknika z grškim poslanikom Polihroniadesom pred njegovim snočnim odhodom v Ženevo. Polihroniades je med drugim izjavil:

»Globoko sem uveren, da se vsa ta stvar (vprašanje solunske cone) more smatrati za rešeno. Tozadevno gradivo se bo še enkrat proučilo v Ženevi, z drugimi besedami, pregledala ga bosta še ponovno oba zunanja ministra gg. Marinković in Karapanos. Jasno je, da oba ministra ne bosta imela ničesar dodati sporazumu, ki je bil po podrobnih proučitvi od strani komisije dosežen v Atenah in v Beogradu.«

Na vprašanje, ali je točna vest, da bo Venizelos odstopal v Ženevo z namenom, da osebno podpiše prijateljski pakt z našo državo, je poslanik Polihroniades odgovoril:

»Ta vest je po mojih informacijah netočna. Pred svojim odhodom iz Aten sem bil skupaj z Venizelosom, ki ni imel namena potovati v Ženevo, saj je tam g. Karapanos. Točno je edino, da se bo po pozabljenih o solunski coni in ostalih vprašanjih.

ki so v zvezi s tem bila na dnevnem redu, zaključil v najkrajšem času tudi prijateljski pakt. Mogoče je, da bo ta prijateljski pakt podpisan že v Ženevi, vendar pa je to odvisno bolj od tehničnih vprašanj. Tudi ni važno, ali bo pakt prijateljskega podpisal baš v Ženevi, važno je, da bo v kratkem podpisan. To je glavno, kar morem reči z gotovostjo. Vsekakor pa se v Ženevi ne bom mudil dolgo, vendar pa tudi v tem pogledu ne morem reči nič natančnega, ker je vse odvisno od poslov, od moje misije in končno od molega pristojnega ministra, ki se nahaja v Ženevi.«

Posvetovanja v Ženevi

Ženeva, 8. marca n. Danes ob 11. dopoldne se je v hotelu »Bergues« vršilo posvetovanje našega ministra dr. Kumanudija in grškega zunanjšega ministra dr. Karapanosa. Ministra sta pregledala vsa besedila konvencij, s katerimi se rešuje vprašanje solunske cone in ministrija Hilandarja na gori Atosa. Prihodnja konferenca naših in grških delegatov bo jutri ob 11. dopoldne.

Privatna družba za vžigalični monopol

Izvrševanje pogodbe za švedsko posojilo — Ustanovitev posebne družbe za prodajo vžigalic

Beograd, 8. marca, č. Tu se je vršila ustanovna skupščina Jugoslovenskega društva vžigalic d. d. Namen te družbe je prevzeti prodajo vžigalic v naši državi na podlagi pogodbe o monopolnem posojilu od 22 milijonov dolarjev, s katero je švedski vžigalični trust (Svenska Tändsticks Aktiebolaget) dobil pravico do prodaje vžigalic v Jugoslaviji. Družbina glavnica znaša en milijon dinarjev in je že vplačana. V upravni odbor so izvoljeni: član uprave Svenske Tändsticks Aktiebolaget g. Ahlström, direktor Svenske Tändsticks Aktiebolaget g. Aleksander Branden in član uprave tvornice vžigalic

Vrbovski g. Milan Richter. Sedež družbe je v Beogradu. Cim bo ministrstvo odobrilo pravila, se bo družba protokolirala ter bo pričela poslovati. Kakor znano, je družba po pogodbi med državo in švedskim trustom obvezana, da organizira sama ali z že obstoječimi tvornicami v državi prodajo vžigalic. Vžigalice se morajo proizvajati v državi razen v slučajih, ki jih določa pogodba. Uprava monopolov ima izročiti švedski družbi svojo dosedanja prodajno organizacijo, dočim se je družba obvezala, da bo izvrševala še sklenjene pogodbe s prodajalci do njihovega poteka.

Zagonetke v preiskavi proti Vučitrnu

Moriclec pripoveduje o misterioznem neznancu, ki so ga videle tudi nekatere priče

Skoplje, 8. marca n. Policija še ni končala preiskave proti morilcu Ziji Vučitrnu. Preiskava pa bo v kratkem končana ter se pričakuje, da bo Vučitrn v dveh ali treh dneh izročen sodišču. Policija skuša sedaj predvsem ugotoviti, kje je dobil Vučitrn orožje. Ugotovljeno je namreč, da je odšel iz Beograda brez orožja. Pri prvem zaslišanju je Vučitrn izpovedal, da mu je med vožnjo iz Beograda v Skoplje nekdo stisnil samokres v roko. Pravi, da je bil to

neznan človek, ki je nosil albansko narodno nošo. Pridružil se mu je že v Beogradu, kjer mu je ves čas zatrjeval, da streže Vučitrnu po življenju in da ne bo došel živ v Skopje. Policija doslej ni mogla ugotoviti, kdo bi bil ta neznanec. Danes se se javile tri nove priče, ki vedo baje podrobnosti o tem misterioznem tuču. Podrobnosti preiskave, zlasti pa izpovedi teh treh prič, čuva policija v najstrožji tajnosti.

Letošnji kongres JČ-lig

Split, 8. marca, č. Letos se bo vršil v Splitu kongres češkoslovaško-jugoslovenskih lig, ki se ga bodo udeležili zastopniki lig iz Češkoslovaške in Jugoslavije. Na kongresu bodo razpravljali tudi o izdaji posebnega almanaha lig, ki bi obravnaval jugoslovenske probleme v češkem jeziku, češkoslovaške pa v jugoslovenskem. Nadalje naj bi kongres uredil vse potrebno za izdajanje češkoslovaško-jugoslovenske knjiznice, ki bi objavljala najboljšie književne proizvode obeh literatur v prevedih. Razpravljalo se bo tudi o vprašanju izmenjave dijakov srednjih in visokih šol v času počitnic, o prirejanju jugoslovenskih učnih tečajev v Češkoslovaški in češkoslovaških v Jugoslaviji.

Avtobusna zveza Ljubljane z Gorico?

Sušak, 8. marca č. Danes se je v Opatiji zaključila mednarodna avtomobilska konferenca, ki so se je udeležili zastopniki podjetij iz Francije, Švice, Avstrije, Italije in Jugoslavije. Razpravljalo se je o ureditvi avtobusnega prometa med omenjenimi državami. Sklenjeno je, da se med našo državo in Italijo uvede avtobusna zveza med Gorico in Ljubljano, med Opatijo in Senjem in Opatijo ter Plitvičkim jezeri. Promet naj bi se vršil tako, da bi italijanski avtobusni vozili do naše meje, nakar bi prestopali potniki v naše avtobuse.

Notranja nesoglasja v Sovjetski uniji

Buharin je pripravljaj državni udar, da bi zrušil Stalina Resno razpoloženje med komunisti

Berlin, 8. marca s. Socijaldemokratični »Abend« objavlja dopis iz Moskve, v katerem se nahajajo senzacionalne vesti o odstranitvi Buharina in celo govorce o predstojećem državnem udaru. Odstranitve Buharina po Stalinu se je izvršila na temelju beležk Kamenjeva za blok proti Stalinu. Objava tega pisma v centralni komisiji je povzročila velikansko razburjenje. Buharina so zasačili inflagranti pri pripravah za državni udar. Na obdolžitve, ki so jih dvignili proti njemu Buharin ni mogel ničesar odgovoriti. Razpoloženje v centralni kontrolni komisiji je bilo tako potro, da se Buharin ni mogel braniti pred obtožbami ter je dobival histerične napade joka. Odložil je svoja mesta kot urednik »Pravde« in kot član predsedstva komunistične internacionalne. V zvezi s tem dogodka vlada v komunističnih krogih zelo resno razpoloženje. Komunisti, ki stanujejo v Kremlju in delavskih domih smatrajo, da ni izključeno, da bo ta skupina poskusila v nočnem napadu aretirati pristaše nasprotné smeri.

Govorice o predstojećem državnem udaru se vedno bolj vzdržujejo.

Ruski komunisti proti Trockemu

Moskva, 8. marca, g. V »Pravdi« se bavi Jaroslavski v dolgem članku z razburjenjem moskovskih strankinih krogov zaradi napadov na vlado, ki jih Trockij pričbuje v inozemskem časopisu. Pred njegovim izgonom so uradne instance preišlejevale, dali bo Trockij več škodoval sovjetski Uniji v inozemstvu, ali pa doma. Vsa zborovanja delavcev in obratov so smatrala, da je izgon manj nevaren, in so ga zaradi tega odobrili. Pri svojem prihodu v Carigrad je Trockij poslal Kemalu pašjo brozjavko, v kateri je opsoval sovjetsko Unijo ter se poklonil turškemu predsedniku. Prejel je od meščanskega časopisja 500 dolarjev ali celo 25000 dolarjev, zato je politični mrtvec in navaden renegat. Končno vprašuje »Pravda«, od kedaj so meščanski listi postali tribuna za pravega leninista, za katerega se izdaja Trockij.

Tajna vojaška pogodba proti Rusiji?

Poljska in Rumunija zvezani proti Rusiji in Litvi — Podrobnosti o operacijah za primer vojne nevarnosti

Kovno, 8. marca d. Tukajšnji list »Lietuwos Aidas« objavlja tajno pogodbo, ki naj bi bila sklenjena 1. oktobra 1928. med Poljsko in Rumunijo kot dopolnilo l. 1926. podpisane pogodbe. Ta dodatek je naperjen proti Rusiji in Litvi. V primeru vojne opasnosti naj bi v smislu tega dogovora združene poljsko-rumunske čete pričele takoj z naglo ofenzivo. Kakor hitro bi izvedel eden od generalnih štabov obeh prizadetih držav o kakih vojnih pripravah v Rusiji ali Litovski, je takoj sklicati sestanek vojaških generalnoštabsnih strokovnjakov obeh držav. Poleg te vojaške akcije bi sestavili diplomatski zastopniki obeh držav tudi posebno noto na Društvo narodov in ostale zainteresirane države v svrhu pomoči. Istočasno naj bi bil predan Rusiji ul-

timatum z 10-dnevnim rokom, v katerem bi se zahtevala izpraznitve obmejnih con, preklíc mobilizacije in razorožitev vseh revolucionarnih band pod kontrolo nevtralnih držav. Ako bi Rusija ultimatum ne sprejela, bi poljsko-rumunske čete takoj prekorakile meje in pričele z ofenzivo. Končno ugotavlja ta tajni sporazum, da ne bi mogla Litva ostati v slučaju vojne med Poljsko in Rusijo nevtralna. Zaradi tega naj bi imela Poljska pravo takoj napasti Litvo, čim bi zaznala o osnovanju litovskih revolucionarnih tolp. Če bi se Litva branila, lahko Poljska in Rumunija deloma ali popolnoma zasedeta litovsko ozemlje. Pogodba vsebuje poleg tega še celo vrsto tehničnih in strateških podrobnosti.

Poincaréjeve težave s kongregacijami

Kongregacije so izločene iz finančnega zakona, toda sprejete bodo kasneje — Olajšanje davčnih bremen v Franciji — Poincaréjeva trdna večina se bo pokazala, kadar bo potrebno

Pariz, 8. marca. Zbornica je pričela večerj z razpravo o naknadnih kreditih, ki so bili že par mesece predmet ostrih razprav in grozili obstoju Poincaréjevega kabineta. Vlada je iz naknadnih kreditov izločila vprašanje člena o kongregacijah in svekvestiranih cerkvenih imetij ter popustila v vprašanju znižanja davščin ter s tem odstranila glavni kamen spodbike, nad katerim naj bi se zrušila vladna koalicija. V zakonskem osnutku predvideni naknadni krediti znašajo okoli dve milijardi frankov napram 700 milijonom prihrankov, tako da znaša efektivno prekorakačenje proračuna vsoto 1300 milijonov frankov. Od tega odpadne preko 300 milijonov na naknadne kredite vojski in mornarici in na povišanje pokojnin.

V debati o naknadnih kreditih je obljubil finančni minister Chéron znatno olajšanje davčnih bremen. Po njegovem govoru je govoril socialistični poslanec Vincent Auriol, ki je ostro kritiziral finančno politiko vlade. Odgovarjal mu je takoj sam predsednik Poincaré, ki je na očitanja levčarjev, da ne razpolaga s trdno vladno večino, odvrnil, da se bo v potrebi že izkazalo, s kako trdno večino razpolaga kabineta. Izločitev člena o kongregacijah je bila povsem pravilna, najsí vlada ne misli nikdar popustiti v tej zadevi. Kabinet bo to vprašanje rešil ravno tako, kakor če bi bil v zakonu o naknadnih kreditih in bo prejel položaj ostavko, kakor se odrekel izpeljavi teh določil. Z misljenjem in s taktiko vlade se strinja tudi zunanji minister Briand.

Rumunska zbornica in cerkveni prazniki

Bukarešta, 8. marca, g. Danes je bilo v zbornici vloženi nič manj kot osem raznih interpelacij, glede vprašanja preložitve pravoslavnih velikonočnih praznikov od 5. maja na 31. marca. Vsi opozicijski govorniki so se izrekli za dosedanjí datum, ker bi preložitve med prebivalstvom povzročila veliko nezadovoljnost. V imenu vlade je izjavil minister ver dr. Vlad, da vlada nima pravice vmešavati se v cerkvene zadeve in da ne bo storila nič zoper praznovanje Velike noči 5. maja.

Demisija poljskega finančnega ministra

Varšava, 8. marca, s. Finančni minister Czechowicz je podal svojo ostavko, ki je bila sprejeta. Z vodstvom poslov je bil pooblaščen dosedanja namestnik ministra Grodyński.

Varšava, 8. marca, g. Vzrok za demisijo finančnega ministra Czechowicza so predvsem zadnji napadi v sejmju, zlasti pa predlog radikalne ljudske stranke Wyzwolenie, naj se finančni minister zaradi prekorakačenja lastnega državnega proračuna »tavi pred državno sodišče. Kakor znano, je finančni minister že pred dvema tednoma vložil prošnjo za odstop, ki pa ni bila sprejeta. V proračunskem odboru sejma je danes pričela razprava o tem predlogu radikalne ljudske stranke.

Porazi mehiških upornikov

Newyork, 8. marca, (bc.) Za posest mesta Juarez se je vnela med vladnimi četami in revolucionarji ogorčena bitka. Vrhovni poveljnik zveznih čet general Calles meni, da bo revolucija v par dneh zatrtá. Dalje so zvezne čete aretirale in ustrelile bivšega poveljnika policije na konjih, generala Lopeza. Južno od mesta Manjorja se vrši med revolucionarji in vladnimi četami velika bitka. Glasom brozjavke iz El-pasa so ameriške čete dovolile prevoz 2000 mož vladnih mehiških čet preko ameriškega ozemlja.

Prilave za ženitev kralja Borisa

Sofija, 8. marca p. »Utro« poroča iz Ženeve, da bo zunanji minister Burow odstopoval iz Ženeve v Pariz, kjer se bo sestal z bolgarskim metropolitom, ki je danes odstopoval v Pariz. Njuna mislija bo obstojala v tem, da napraviva preko pariških katoliških krogov korake pri Vatikanu, da omogoči cerkveno poroko bolgarskega kralja z italijansko princezo Giovanno. Kakor znano, predpisuje bolgarska ustava, da mora biti kraljica pravoslavne vere, iz Pariza bo odstopoval Burow najbrže v Rim, da pridobi za to tudi Mussolinija. Čim bo urejena zadeva pri Vatikanu, bo posetil kralj Boris Rim in se pri tej prilici poklonil tudi papežu.

Rumunska kraljica - vdova odputuje na Španjsko

Bukarešta, 8. marca, g. Kraljica vdova Marija odputuje v četrtak v spremstvu princeske Ileanne v Španijo, kjer bo posetila svojo sestro infantinjo Beatrice. Kraljica vdova se bo vrnila v Bukarešto šele koncem aprila.

Angleški mornariški proračun

London, 8. marca, s. Danes je izšla Bela knjiga o mornariških kreditih z izjavo lorda admiraltete Bridgemana. Krediti za leto 1929. znašajo 55.865.000 funtov, tedaj za 1 milijon 435.000 manj od lansih. Vstop za gradnjo novih ladij v letu 1929. znaša 8 milijonov 621.626 funtov šterlingov, to je za 1.006.281 funtov manj od lanske.

Drzna roparska tolpa v beograjski okolici

Po vzoru Čaruge in Prpića — Dva razbojniška napada pred vratih Beograda — Brezuspšno zasledovanje

Beograd, 8. marca, p. Že več tednov jem vrši doslej neznan roparska tolpa v beograjski okolici razne zločine, ki spominjajo na razbojstva Prpičeve in Čaruge razbojniške tolpe. Razbojnik so običajno maskirani, oboroženi do zob in nastopajo skrajno brutalno. Kmečkemu prebivalstvu krajejo denar, obleko, živila in živino. Ljudje so v velikem strahu in prosijo pomoči. Oblasti so povsod pojačale orožniške patrulje, vendar pa se znajo zločinci tako spretno skrivati, da jim doslej niso mogli priti na sled. Ljudje pa si tudi iz strahu pred maščevanjem ne upajo izdati njihovih skrivališč, kar seveda zasledovanje zločincev zelo otežkoča.

V minuli noči je tolpa izvršila zopet dva drzna roparska napada v neposredni bližini Beograda, tako rekoč pred nosom policije in orožništva. Napadli so dve kavarni v bližini Avale. Najprej so vdrli v kavarno nekega Milovana Acimovića. Vežna vrata so razbili s puškini kopti, lastnika kavarne povežali in zahtevali od njega, da jim izroči ves denar in vse dragocenosti. Ko se jim je Acimović skušal zoperstaviti, so ga pobili na tla ter premetali vso hišo. Ženo, ki je na razbijanje prihitela iz gornjih prostorov v pritličje, so srekli

do golega in jo tako pretepli, da je obležala nezavestna. Nato so premetali vso hišo in pobrali denar in razne dragocenosti v skupni vrednosti okrog 50 tisoč dinarjev. Po končanem postu so pustili svoje žrtve v nezavesti in odšli k sosedni kavarni Gjoke Divca. Divčeva kavarna je precej na samoti in je zato zavarovana z železnimi vratih in zapahi. Razbojniki so najprej zbudili Divca ter zahtevali vstop v kavarno kot gostje. Ko jim Divac ni hotel odpreti, so začeli razbijati po vratih in streljati skozi okna, pri čemer je bil Divac ranjen v desno nogo. Tudi Divac je skušal s streljanjem pregneti razbojnike. Ko so uvideli, da ne morejo ničesar opraviti, so se preklinjajoč izgubili v temno noč.

Drzen napad je izzval v vsem Beogradu in okolici veliko razburjenje. Danes je policija s pomočjo psov skušala najti sledov za storilci, vendar pa brezuspšno. Napadenci pripravujejo, da so govorniki razbojniki popačeno srbohrvaščino, iz česar sklepajo, da bi mogli biti Rumuni ali Madžari. Preiskava se nadaljuje na vse strani. Policija upa, da ji bo skupno z orožništvom uspešno. Izslediti drzno tolpo in jo spraviti pod ključ.

Konferenca ministrov na dvoru

Beograd, 8. marca, p. Sinoči od 5. do 8.30 so bili sprejeti v avdienco na dvoru ministrski predsednik Pera Živković, minister brez portfelja Nikola Uzunović, minister pravde dr. Milan Srškić in prometni minister dr. Korošec. Prišlo je do skupne avdicije, po kateri se je vršila pod kraljevim predsedstvom konferenca. Podrobnosti o predmetu posvetovanju niso znane. Govori se, da gre za vprašanja, ki so v zvezi s proračunom.

Sestanek dr. Kumanudija z Burom

Zeneva, 8. marca, p. Dr. Kumanudija je posetil danes bolgarski zunanji minister Burom. Ostala sta v razgovoru nad dve uri. Iz njune okolice se izve, da sta razpravljal o zadevah, ki so v zvezi s pirotsko konferenco in s skrajnejšimi trgovinskimi pogajanjih.

Pogajanja o Belju

Beograd, 8. marca. Minister za kmetijstvo dr. Franjšek je sprejel danes madžarskega poslanika Forsterja, s katerim je konferiral o sporu med našo državo in madžarsko glede posestev nadvojvode Friderika na Belju. Minister Franjšek je imel danes tudi posvetovanje s finančnim ministrom dr. Svrgljugo.

Posojilo Državne hipotekarne banke odobreno

Beograd, 8. marca 6. Danes je minister trgovine in industrije dr. Mažuranić odobril in podpisal posojilo Državne hipotekarne banke, ki ga je njen generalni direktor Gjuričić pred nekoliko dnevi zaključil v Švici. Posojilo bo znašalo 6 milijonov švicarskih frankov in je najeto pri »Schweizer Bankverein«^u. Generalni direktor Gjuričić je takoj po svojem prihodu v Beograd obvestil o posojilu predsednika vlade, ministra financ in ministra trgovine. Včeraj se je v ministrstvu trgovine vršila konferenca ministrov gospodarskih resorov, na kateri so se proučili pogoji posojila. Ministri so ugotovili, da je posojilo dobro, radi česar ga je danes minister industrije odobril.

Obiski v zunanjem ministrtvu

Beograd, 8. marca. p. Zastopnika zunanjega ministra dr. Mažuranića je posetilo tekom današnjega dne večje število diplomatov. Med ostalimi je bil opažen obisk poljskega poslanika gosp. Babinskega, madžarskega poslanika barona Forsterja in turškega poslanika Tajdar bega.

Iz Narodne banke

Beograd, 8. marca. Pod predsedstvom guvernerja Narodne banke g. Baljonija se je vršila danes sedla upravna odbora. Razpravljali so o zadevah, ki so na dnevnem redu nedelne glavne skupščine delničarjev Narodne banke. Seja se bo jutri nadaljevala.

Perfidni klevetniki in denuncijanti

Opozoriti smo že, da se v zagrebških »Narodni politiki«^u stalno ponavljajo čisto partizanski članki in poročila, ki so posebno zašpiciena proti slovenskim naprednjakom. Dočim se pri nas vse trudi izogniti se polemikam ali očitkom, ki bi spominjali na čase strankarskih nasprotstev, in se v tem oziru tudi beograjsko ter vodilno zagrebško časopisje drži korektno, pri »Narodni politiki«^u skoraj ne mine dan brez hujškarije, ki zasleduje vrljo prozorne cilje.

Tako čitamo v številki od četrtka »Pismo iz Beograda«, v katerem se uvodoma norca brije iz beograjskih listov: »Jadna »Politika«^u se je posušila, kakor da se je podvršla izstradalni kurlj. Prazna je in pusta. Mesto Pribečevića nastopajo blagobesedne dame, ki se izjašnjavajo o cerkvenem in civilnem braku. Najbolje bi bilo, da se pretvorji v tednik... »Pravdi«^u prirja nova atmosfera. Pravijo, da je izgubila vid in zdravo presojo. »Vremenu«^u se toži po predpročih časih, ko se ni moglo zamisliti »žute kuće« (min. zunanjih del) brez Ninčevića itd.

Po podobnih silno duhovitih dovtilih o bivših nar. poslancih, ki se kakor zločinci redno vračajo v Beograd, v mesto svojega zločinstva (kar je z ozirom na stalno se v Beogradu nahajajoče nekatere ožje prijatelje zagrebškega lista še posebej delikatno povedano), nadaljuje »Narodna Politika«^u tako-le:

»Najboljši su posjetitelji Beograda slovenski liberalci. Oni kao da su ovdje uredili dežurnu službu. Redovno donose ovamo neke vijesti o promicima u vladi. Svaki tjeđan imaju za Korošca drugu kombinaciju. Sve vijesti o Sloveniji: ukidanju fakulteta, ukidanju sveč. beriva itd. skuhavaju se u njihovo kuhinji. U denuncijanstvu su neaktivniji i neutrudivi. Nedavno je jedan od njih dokazivao, da je Korošec morao predvidjeti ove vremenske nezgode i pripremiti se, na ne bi saobraćaj bio tako stradao. Kriv je dakle za obustavu prometa i treba da se smeni.«

All je treba še posebej konstatirati, da je cela ta »vest«^u od začetka do konca drzno izmišljena, kar ji je v ostalem že na prvi pogled vident, ker je skrajno nepismeno sestavljena? Podlost furtimaškega klevetnika je v tem, da njegove vesti zasledujejo očito denuncijantski namen. Ta ugotovitev pač odveže vsakega poštenežga človeka dolžnosti stvarnega zavračevanja nakopičenih laži.

Pirotska konferenca

Piro, 8. marca p. Mešana jugoslovensko-bolgarska komisija je imeja danes sejo, ki je trajala od 10. do 13. ure. O seji je bil izdan naslednji komunik: »Bolgarski delegat Karadžev je še vedno bolan in se ni mogel udeležiti današnje seje. Komisija je nadaljevala delo na urejanju zapisnika dosedanjih sejah in sklepih. Jutri bo to delo končano, nakar bo komisija nadaljevala razpravo o ostalih vprašanjih, ki spadjo v njen dejokrog.«

Predsednik naše delegacije g. Vintrović je v razgovoru z novinarji izjavil, da so dosedanja pogajanja potekala zelo povoljno in je problem prehoda preko meje za dvo-lastnike že rešen. Uverjen je, da bo tudi o ostalih še nerešenih vprašanjih prišlo do popolnega soglasja. Po njegovem mnenju bo trajalo zasedanje komisije še teden ni.

Zadeva tiskovnega urada

Beograd, 8. marca. Zadnje dni se je v javnosti mnogo razpravljalo o osnovanju novega tiskovnega urada pri notranjem ministrtvu odnosno pri ministrskem predsedstvu. Navajalo se je celo sestavo posameznih uradov in imena oseb, ki bi prišla v poštev za vodstvo te ustanove. Današnja »Politika«^u pa v nasprotju z vsemi temi vestmi povdarja, da je dobila z merodajnega mesta obvestilo, da so vse te vesti tako glede sestave, kakor glede funkcij in oseb docela samovoljne in ne odgovarjajo dejanskemu stanju. Gre samo za reorganizacijo tiskovnih uradov pri zunanjem in notranjem ministrtvu, vendar pa niti to vprašanje sedaj še ni aktualno. Ker spada ta zadeva v resor zunanjega ministrtva, bo postala aktualna šele potem, ko se bo vrnil zastopnik zunanjega ministra dr. Kumanudija iz inozemstva. Takrat bo ministrski odbor proučil vso zadevo in sprejel primerne sklepe.

Vreme

Beograd, 8. marca. p. Temperatura je ostala danes v glavnem nespremenjena. Najnižja temperatura je bila davi ob 8. zabeležena v Kragujevcu, kjer so imeli 12. stopinj pod ničlo, najvišja pa v Veli luki s 5 stopinjami nad ničlo. Po mnenju vremenskih strokovnjakov bo kmalu nastopilo južno vreme. Na vseh rekah se je začel precej naglo tajati led, kar povzroča naraščanje vode. Nevarnosti poplav pa zana-krat še ni.

Zvišana provizija prodajalcem soli

Beograd, 8. marca. 6. Na pritožbe malo-prodajalcev soli je uprava monopolov zvišala provizijo za prodajo soli od 45 na 50 par pri kg.

Nov pravilnik o inozemskih delavcih

Beograd, 8. marca p. Osrednji odbor za posredovanje dela pri ministrtvu za socialno politiko je sestavil nov pravilnik o zaposlitvi inozemskih delavcev v naši državi. Pravilnik je bil sedaj izroččen v pregled načelniku notranjega ministrtva dr. Pirkmayerju, nato pa bo predložen še ministru za trgovino. Z novim pravilnikom bo nanovo urejeno vprašanje zaposlitve inozemskih delavcev in strokovnjakov. Podrobnosti zaenkrat še niso znane.

Iz ministrstev

Beograd, 8. marca 6. Z dopoldanskim brzovlakom je odpotoval danes v Sarajevo minister pravde dr. Srškić. Pred tem je bil kratek čas pri predsedniku vlade generalu Živkoviću. Predsednika vlade je posetil tudi veliki županскопljanske oblasti Naumović, ki mu je poročal o stanju javne varnosti v tej oblasti, zlasti pa o poteku preiskave zločina Vučićana, ki je bil izvršen na ozemljuскопljanske oblasti.

Danes je minister trgovine in industrije predložil kralju in podpis ukaz o odlikovanju uglednih francoskih osebnosti, ki so sodelovale pri zaključitvi trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Francijo.

Minister za šume in rudnike je podpisal pravilnik o brezplačnem nakazovanju gradbenega lesa dobrovoljem, na podlagi zakona o dobrovoljih. Po tem pravilniku lahko dobi vsak dobrovoljec 12 m stavbnega lesa za hišo in prav toliko za gospodarska poslopja.

Pred likvidacijo ministrtva agrarne reforme

Beograd, 8. marca. 6. Kakor se doznavajo iz poučenih krogov, bo bržkone že 1. aprila uknjeno ministrtvo agrarne reforme, ki se bo priključilo ministrtvu za kmetijstvo kot agrarna direkcija. Istotako bo uknjeno ministrtvo ver ter bo njegove posle prevzelo ministrtvo prosvete.



Eksplozija v rumunskem petrolejskem ozemlju

Bukarešta, 8. marca. g. V petrolejski rafineriji družbe Astra Romana v Prahovski dolini je eksplodiral parni kotel. Devet delavcev in en inženjer so bili ubiti, več delavcov pa je ranjenih.

Socijalno-politični del nettunskih konvencij

Nettunske konvencije so po ratifikaciji stopile v veljavo 1. decembra 1928 in so v slovenskem »Uradnem listu«^u od 19. febru arja 1929.

Konvencije urejajo tudi celo vrsto vprašanj socijalno-političnega značaja in sicer se s konvencijami deloma ureja likvidacija prejšnjega stanja, deloma pa se ustvarja važna socijalno-politična reciprociteta za bodočnost. Tozadevno, za nas zanimive- in v poštev prihajajoče konvencije so: konvencija o raznih sporazumih glede socijalnih zavarovanj, konvencija o reciprociteti glede socijalnih zavarovanj in pa poseben »Sporazum o delavcih«^u.

Prva konvencija vsebuje določila, s katerimi se likvidirajo vsi odnosi s socijalnozavarovalnimi zavodi na sedanjem ozemlju Italije, katerih delokrog se je pred prevratom raztezal tudi na ozemlja sedanje Jugoslavije. Dočim so pariške mirovne konference in sporazumi mislili na likvidacijo z zavodi v Avstriji in na Madžarskem, oni nimajo nobenih določb glede likvidacije z zavodi na sedanjem ozemlju Italije. Zato je bilo nujno potrebno, da se tudi napram Italiji ta važna socijalna vprašanja uredi. Konvencije obsegajo tudi marsikaj, kar se more označiti kot velik napredek na polju mednarodne socijalne zaštite.

Najvažnejša je ureditve vprašanja likvidacije odnošajev z bivšo nezgodno zavarovalnico za Trst, Primorsko, Kranjsko in Dalmacijo v Trstu. Po dološbah konvencije prevzame naš Osrednji urad za zavarovanje delavcev vse one rentnike te zavarovalnice, ki so na koncu l. 1922 imeli svoje redno bivališče v Jugoslaviji. Iz naslova prevzema teh rentnikov in nadaljnjega izplačevanja rent (dosedaj je Osrednji urad sicer terente tudi že izplačeval, toda iz lastnih sredstev) preodkazuje tržaški zavod naši zavarovalni instituciji 462.380,58 lir. Ta znesek je bil določen po zavarovalno-matematičnih načelih. Važno vlogo pri tem je seveda igralo tudi dejstvo, da je kapitalno kritje rent izkazanih v kronah, katerih Italija ni mogla priznati v alpari vrednosti s lirami. Podlaga v irah je mogla služiti samo pri likvidaciji in porazdelitvi vrednosti nepremičnin, od česar odpade na našo državo 26,60%, kar tvori glavni del prevzete glavnice, drugo premoženje je bilo devalvirano. Za prevzete rentnike seveda veljajo bivši avstrijski zakoni v kolikor niso spremenjeni ali izpopolnjeni po naših zakonih. To velja zlasti za valorizacijo rent, dragnjske doklade k rentam, kar je v bistvu valorizacija rent, dasi nepopolna, se moro priznati le onim prevezetim rentnikom, ki imajo invalidnost 33 1/2%.

Po konvencijah se urede tudi obveznosti »bratovske skladnice državnih rudnikov v Rablju in cinkarne v Celju.«^u Tu je prizadetih mnogo delavcev v Celju in okolici ter v okolici Kranjske gore. Imovina blagajne je porazdeljena v razmerju vrednosti prevezteh obvez provizijske blagajne. Svota in s tem višina obvez je določena po kraju bivališča članov te skladnice. Na ta način je naša država dobila obveznice avstrijske 4% rente in vojna posojila v znesku 208.500 kron, kar je brez vrednosti in 128.000 lir v gotovini. Tako je naša država dobila le 30% potrebne rezerve za izplačevanje pokojnin in v kritje pridobljenih pravic članstva. Naša last ostane tudi imovina skladnice, ki se nahaja na našem ozemlju. Kdo prevzame to likvidirano imovino in članstvo, ima naša država naknadno določiti. Bilo bi potrebno, da država v interesu prizadetih to čim prej stori.

Imovina obmejnih bolniških blagajen (Radovišica, Logatec) je medsebojno kompenzirana in se sploh ne obračunava.

Konvencije urejajo tudi likvidacijo pokojninskega zavarovanja pri bivšem pokrajinskem Pokojninskem zavodu v Trstu. Ta likvidacija se izvrši s Pokojninskim zavodom za nameščence v Ljubljani, ki je prevzel nadaljevanje zavarovanja prizadetih nameščencev. Pokojninskemu zavodu po dološbah konvencije pripade 1.086 lir in premijske rezerve prevezteh nameščencev tržaškega Lloyda in Tržaške komercijalne banke.

Druga konvencija ustvarja reciprociteto glede socijalnega zavarovanja. V bolniškem zavarovanju se ujava kontinuiteta članstva pri prehodu iz ene države v drugo, ako članstvo ni bilo prekinjeno več nego tri mesece. To ne velja za poročniške podporre. Posebno je urejena medsebojna vzajemnost zavarovanja v obmejnem pasu. Omogočen je prehod zdravnikov, babic, uradnikov zavarovalne institucije. Omogočeno je tudi nakazovanje podpor iz države v državo. Ista načela veljajo pri nezgodnem zavarovanju. Pri starostnem in pokojninskem zavarovanju velja načelo, da ima zavarovanec po 15 letnem zavarovanju v vsaki državi tudi pravico do dveh pokojnin, v prejšnji in v sedanji (ob času upokojitve) državi. Kdor pa je bil v eni državi zavarovan najmanj 30 let in je izpolnil ostale zavarovalne pogoje tudi samo po zakonih ene države, ima pravico do pokojnine od zavoda, kjer je bil to dobo zavarovan. Tako so pridobljene pravice varovane. Če pa predpisani pogoji niso izpolnjeni in bil prizadeti izmenoma zavarovan v eni in v drugi državi se obe dobi zavarovanja seštejeta. Konvencije predvidevalo direktno medsebojno vzajemno pomoč brez diplomatskega posredovanja.

Podobna konvencija bi bila nujno potrebna z vsemi obmejnimi državami, zlasti pa za Slovenijo važna konvencija z Avstrijo. Vsebinska sporazuma o delavcih je znana. On omogoča svobodnejše naseljevanje italijanskih delavcev in uradnikov v področjih na našem ozemlju in obratno. Sporazum velja najmanj za dobo petih let drugače pa za dobo trajanja sporazuma o trgovini in plovnih od 14. junija 1924.

Zopet dvojni samomor na Dunaju

Nesreča v življenju in neozdravljiva bolezen žene ljudi v obup in smrt — Samomorilca zapuščata svoji trupli anatomičnemu inštitutu

Dunaj, 8. marca 4. Na Dunaju je nastopila prava samomorilna manija. Policija še ni identificirala trupel obeh samomorilcev v Dunajskem Novem mestu, ki sta rodom baje Dunajčana, že je razburil dunajsko javnost zopet nov dvojni samomor v Marihilfu, kjer je včeraj neki policijski agent pri kontroliranju tujev v hotelu nenadoma začel iz ene hotelskih sob revolverski strel. Ko je vdril s pomočjo hotelskih uslužbenecv v zaklenjeno sobo, je našel ležati poleg postelje v mlaki krvi moža s prestreljenimi senc. Na postelji pa je ležala tudi mrtva samomorilčeva spremljevalka, ki je krvavela iz rane na prsih. Na pomoč policiani zdravnik je mogel ugotoviti samo še smrt in odrediti prevoz nesrečnih samomorilcev v mrtvašnico.

Pri pregledovanju trupel so ugotovili, da je bila okoli dvajset let stara spremljevalka ustreljena že okoli polnoči, dočim si je mož pognal kroglo v glavo v trenutku, ko je potkal na njegova vrata detektiv. Preiskava je ugotovila, da je bil vzrok samomora obojice popoln obup, ki je združil dve žrtvi v tragični smrti. Dočim je mož, ki so ga spoznali kot trgovca Alfreda Pavlika z Dunaja, obupal zaradi neprestanih nesreč v življenju, se je po odločilu njegova spremljevalka Georgina Rothmaier za ta obupni korak zavoljo neozdravljive pljučne bolezni.

V poslovilnem pismu izjavljata oba samomorilca, da se poslavljata od sveta dogovorno kot prijatelja v nesreči in da ni pripisovati tega čina kakli ljubezenski aferi. Svoji trupli stavljata na razpolago anatomičnemu inštitutu.

Ruski tisk o manjšinski debati

Moskva, 8. marca. lo. Sovjetski tisk živahno komentira debato o manjšinskem vprašanju v Društvu narodov. Tako ugovarja »Pravda«^u popoln zlom manjšinske politike te institucije ter opozarja na zatiranje Ukrajincev, Belorusov ter drugih manjšin, preko katerih prehaja ženevska institucija s tem, da ji zastopuje izjava poljskega zunanjega ministra Zaleskega, češ da je v Poljski vse v redu.

Trgovinski konflikt med Avstrijo in ČSR

Dunaj, 8. marca. »Neues Wiener Journal«^u poroča, da so nastale med Češkoslovaško in Avstrijo glede trgovinskih odnošajev velike težkoče, ki izvirajo iz povišanja davka na sladkor in tovorne tarife. Trgovska pogodba med Avstrijo in Češkoslovaško predvideva za reševanje sporov posebno razsodišče. Češkoslovaška se bo sedaj sklicevala na te določbe ter grozi s takojšnjo odpovedjo trgovinske pogodbe, če bi Avstrija odklonila razsodišče.

Razne zadeve pred svetom Društva narodov

Zeneva, 8. marca. 6. Na današnji strogo tajni seji je svet Društva narodov razpravljaj o vprašanju prihodnjega zasedanja sveta v Madridu in o novih ameriških predloših glede pristopa Zedinjenih držav k mednarodnemu sodišču v Haagu. V zadnjem vprašanju je svet sklenil, naj se komite pravnikov za revizijo haškega statuta, ki se sestane v ponedeljek, ozira na te ameriške predloge. Državni tajnik Chamberlain bo jutri na javni seji podal izjavo o tem vprašanju.

Zeneva, 8. marca. 6. Na dnevnem redu današnje dopoldanske seje sveta Društva narodov je bilo poročilo finančnega komiteja Društva narodov, dalje predlogi švicarske vlade za ustanovitev brezične postaje, ki bi se v časih kriz stavila na razpolago Društvu narodov in končno manjšinske pritožbe iz Gornje Šlezije. Po enourni javni seji se je sporočilo, da so bila vsa gornješlezijska vprašanja odstavljena z dnevnega reda in da se bo o njih razpravljalo šele na prihodnji seji v obojih dopoldne.

Angleško letalstvo

London, 8. marca. (lo.) Na včerajšnji seji spodnje zbornice je tajnik za letalstvo sir Samuel Hoare predložil poročanje za letalstvo, ki znaša 16 milijonov funtov. Hoare je izjavil, da je Anglija znatno znižala izdatke za letalstvo, dasi so vse druge države te izdatke znatno povišale. Nadalje je sporočil Hoare, da se bo uvedla med Indijo in Anglijo v par tednih druga redna letalska proga. V nekaj mesecih se otvori reden zračni promet med Londonom in Capetownom. Vlada je tudi mnogo storila za izpopolnitev konstrukcij letal. Tako bodo sedaj gradili večinoma le kovinska letala, ki so sigurnejša in trpežnejša.

Ukinitvev vizuma za potne liste

Budimpešta, 8. marca. 6. Italija je s prvim aprilom ukinjla potni vizum za madžarske državljane.

Drag rokopis Schuberta

Berlin, 8. marca. (be.) Izvirni rokopis Schuberta je bil prodan na dražbi za 20.500 zlatih mark.

Atentat na francoskega poslanca demantiran

Paris, 8. marca. 6. Agence Havas formalno demantira vesti o atentatu na predsednika radikalne zbornice frakcije Daladierja, ki je hotel v Alžaciji osnovati novo katoliško stranko kot protitež separtatistični stranki.

Odklonjena izročitev političnega zločinca

Pariz, 8. marca. (be.) Francoska vlada je odklonila prošnjo italijanske vlade za izročitev bivšega italijanskega poslanca Imperatora, ki je svojevčasno umoril mestnega svetovalca v Castellanaru in zbežal v Francijo.

Harakiri japonskega diplomata

London, 8. marca. Pomočnik vojskega atašeya japonskega poslanstva v Moskvi kapetan Kisa Hura Kojanagy je snoči izvršil pred podobo japonskega cesarja in v svojem stanovanju harakiri, ker je izšla v listih vest, da se je prejšnjega dne vršila na njegovem stanovanju orgija, pri kateri je bila neka plesalka napadena z nožem.

Gibanje grških komunistov

Atene, 8. marca. 6. V Laurionu je prišlo pri aretaciji šestorice stivkajočih rudarjev do spopadov z orožništvom. Stavkujoči so hoteli osvoboditi svoje aretirane tovarišje, ter so obmetavali orožnike s kamenji. Iz Aten so odposlali ojačenca, da se vzpostavi mir in red. Policija je v Eleusisu aretirala 13 komunistov. Stavkajoči so v tem mestu zopet pričeli delati.

joči so v tem mestu zopet pričeli delati.

Naši kraji in ljudje

Zanimiva opazovanja solnca

Ljubljana, 8. marca. Zima se umika korak za korakom. Vremenska poročila so zjutraj na važnejših slovenskih prometnih krajih beležila naslednje stanje temperature (v oklepajih prejšnji dan): Bohinjska Bistrica —5 (—8) Kranjska gora —12 (—12), Jesenice —3 (—3), Trzin —2 (—6), Kamnik —4 (—5), Ljubljana gl. kol. —5 (—7), Celje —3 (—5), Brežice —4 (—7), Dravograd-Meža —5 (—10), Maribor gl. kol. —2 (—1), Lutomer —6 (—6), Kotoriba —4 (—4), Št. Janž na Dolenskem —9 (—7), Novo mesto —2 (—5), Kočevje —5 (—5), Rakek —4 (—8). Barometer se dviga.

Iz Kamnika nam je znan naš astronom g. Tomc v marcu se je začela solnčna površina zopet po daljšem presledku močno vzemirjati. Te dni so se pojavile na solncu zopet večje skupine peg. Aktiviteta solnca bo še naraščala od prve polovice prihodnjega tedna. Odziv naraščajoče solnčne aktivnosti so atmosferske motnje.

Bilanca mraza in burje v Ilirski Bistrici

Skoro dva meseca mraza od 22 do 36 stopinj. — Burja z brzino 150 km. — Strehe razkrile.

Ilirska Bistrica, 5. marca. Sedaj šele, ko je odnehalo strašno vreme in so vzpostavljene komunikacije, je mogoče povedati javnosti, koliko je trpela Bistrica z bližnjino in daljnjo okolico v letošnji zimi.

Mraz je bilo do 36 stopinj pod ničlo največ, 20 do 22 stopinj pa je bilo skoro ves čas cela dva meseca. Snega ogromno, strašni snežni meteli, silen veter. Komunikacije so prenehale. Železnica je počivala, avtobusi so izgubili, trgovina z lesom je bila docela paralizirana.

Mraz je napravil veliko škodo. Živna ni hmeda vode, ker so zamrzli vodnjaki in cisterni, nedostajalo je krme in tako je živalna stradala in šušjala. Drvo so pogrešali v marsikateri hiši, ker ni bilo mogoče iti v gozd. Kmetovalci so ob semena, ker so zamrznila, zlasti ona za krompir.

Burja je divjala pozostoma, najhušja pa je bila pretekli četrtek in petek, ki je povzročila veliko škodo. V Podgračjih, Zablakah, Kuteževem in drugih naselbinah so trpele strehe. Pet odstotkov kmečkih hiš je docela razkritih, vse druge na pol. V Bistrici je burja odnesla z nove Oprenikove vile celo streho in z njenimi deli se je polgravalva in jih razmetala na vse strani. Hitrost burje se je računala na 150 km na uro. Trzala je veje z dreva, izkoreninila več dreves, zakrivila razpok električne napeljavne, premetavala vozove in konje.

Polno ljudi je ranjenih. Trpeli so hudo zlasti šibkejši. Neko gosposdično je burja v Bistrici vrela v izložno okno. Dobila je težke poškodbe na obrazu in na rokah. Takoj so jo odpravili v bolnico na Reki.

Parastos dobrotenci ruskih emigrantov

Dne 11. februarja je zapustila ta svet po težki, neozdravljivi bolezni gospa Marija dr. Debeljakova. Njeno ime bo za vselej ostalo zapisano v srcih ruske emigrantske omladine, kateri je posvetila blaga pokojnica toliko truda. Ne bomo pozabili nikoli groznega leta 1921., ko je prvič dospelo v Ljubljano nad sto ruskih visokošolcev. Sicer jim je mestni magistrat takoj velikodušno naklonil po ljubeznivem posredovanju gospe Tereliz dr. Jenkove prostore na gradu, toda dijaki niso imeli pohištva, ne postelj in posteljnine, manjkalo jim je vse najpotrebnejše.

Takrat je ustanovila blaga gospa Debeljakova damski odbor, ki je oskrbel ob njeni stalni osebni udeležbi Rusko dijaško zvezo z vso opremo. Opravila je nešteto potov po trgovinah in dobrodelnih društvih, kjer je budila človeško usmiljenost. V kratkem času so bile opremljene velikanske dvorane z najrazličnejšim pohištvom. In je dobila sleherna postelj čiste rjuhe in tople odeje. Kmalu nato je nastalo pereče vprašanje glede dijaške prehrane. Ruska dijaška zveza je prejela od Državnega odbora za bugunce tako piščo podporo, da je bila onemogočena kolikor toliko normalna prehrana. Pomanjkanje je

imelo strahovite posledice za mlada, po vojni težko prizadeta življenja. Jetika je kmalu zahtevala več žrtve in je grozila, da se razširi bolj in bolj.

Pomladi l. 1923. je vstopila gospa Debeljakova v šestoročanski odbor, ki ga je ustanovil v svrhu podpiranja ruskih visokošolcev v Ljubljani Američan mister Lezate. S sodelovanjem slovenskih dam je razvila gospa Debeljakova novo živahno akcijo za dijaško menzo. Kmalu je seveda postala predsednica Odbora sestric. Ne spominjam se, kot njen stalni pomočnik nobenega primera, da pokojnica ne bi bila imela nasveta ali denarne podpore za potrebnega dijaka. Večkrat je izkavala najvišje, uprav linaško samozatejevanje, ker je redno obiskovala nevarno obolele visokošolce, ne da bi bila v skrbi za svoje lastno zdravje. Delala je, dokler ji niso odpovedale moči, in ob smrti nam je zopet vtisnila v srce Kristusovo največjo zapoved: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!«

Zveza ruskih visokošolcev ljubljanske univerze smatra za sveto dolžnost, da počasti spomin blagopokojnice in priredi parastos za dušo dedke Gospodove gospe Marije dr. Debeljakove. — Prof. inž. Fedor Grundinski, vodja pomožne akcije za ruske akademike v Ljubljani.

Zanimive najdbe pri Pančevu

Pri Pančevu gradilo ogromen most, ki bo vezal to mesto z Beogradom in bo eden največjih v Evropi. Nedavno so zadeli delavci v globočini 8 metrov na dve zanimivi najdbi. Našli so več po tri metre dolgih zob — ostanke prahistoričnih živalskih velikanolov. V bližini pa so v pesku in blatu naletel na star top. Ko so ga očistili, so po nemškem napisu na cevi dognali, da je stari top orožje iz časov, ko je princ Evgen oblegel takrat še turški Beograd.

Ita Rina v Ljubljani

Po enoletni odsotnosti je naša filmska igralka gđc. Ida Kravanjeva prispela na dopust v Ljubljano. Prav lepe uspehe ima za seboj. Poleg filma »Erotikon« je zadnji čas absolvirala tudi film »Passage« in isto tako je že dovršen njen drugi praški film »Nezvesta«. Pri vsej zaposlenosti in večini potovanjih med Prago in Berlinom je gosposdična Ita Rina v filmskih zadevah obiskala tudi Pariz, kjer je bivala 12 dni.

V domovino je prispela z Dunaja, kjer se je pogajala s podjetjem »Sascha« za nastop v novem filmu v stilu »Erotikon«. V Ljubljani ostane do Velike noči, ako je prej ne pozovejo v dunajski atelje, odkoder se bo po končanem filmu zopet vrnila v Berlin.

Strašna smrt starega samotarja v ognju

Crna, 7. marca. V Javorju pri Crni na Koroskem je v samotni leseni koči živel preko 40 let Gregor Srebe, 58-letni najemnik in samotar. Hi kočič pripada tudi nekoliko sadnega vrta in travnika, last grofa Thurna. Iz pridevkov tega zemljišča se je samotarški najemnik Srebe lahko preživljal. Zadnje čase pa je obolen na hrupi in je dosti trpel v tej bolezni, ker je bil tako navajen na svojo samoto, da ni nikogar najel za postrežbo, ali pa klical na pomoč. Samo od časa do časa je kdo iz sosesčine pogledal k njemu.

Ko je 6. marca ob 7. zjutraj prišla mimo Srebetrove koče slučajno rudarjeva žena Katarina Selinšek, je že v prvem jutranjem svitu opazila, da uhaja iz vseh odprtih lesene koče sumpjiv dim. Sluteč nesrečo, je Selinškova pohitela h koči ter skušala odpreti vrata. Takoj je opazila, da so bila vrata spodaj že osmočenja in okorela in ko jih je poskusila odpreti, se niso dala, dasi ravno niso bila zapahnjena. Od znotraj se je moralo v vrata nekaj upirati, ali pa je ležalo tik njih. Selinškova je poklicala soseda rudarja Nagernika. Ta se je takoj napotil h koči ter se z vso močjo uprl ob vrata.

Ko so se vrata odprla, je rudar od groze odskočil par korakov. Tik vrat je ležalo nekaj človeka podobnega, a gorečega kakor baklja. Nagernik je začel ogenj dušiti s snegom in z rokami. Bil je seveda prepozno. Od nesrečnega samotarja Srebeta je ostal od ognja kolikor toliko nepoškodova

van le gornji del života, spodnji pa je bil že popolnoma sežgan.

Po raznih znakih se da sklepati in tudi uradna komisija je ugotovila, da je hotel bolni samotar v jutranjem mraku iz koče in da je imel v rokah gorečo svečo. Pred vratmi, še predno jih je odprl, pa se je moral zaradi slabosti zgruditi na tla. Mogoče ga je zadela celo mrtvoud. Goreča sveča, ki je padla tik njega ali na njega, mu je užgala obleko. Na goreči obleki se je sveča topila, kar je silo ognja pojačalo.

Strašna smrt, ki je nesrečnega samotarja doletela ravno na njegov rojstni dan, vzbuja splošno in globoko sočutje.

Človek, ki se je rešil vislic

Velika gostinja na domu oproščeneга obtoženca.

Bogati kmet Milan Abodjelov iz Vojke je prebil 7 mesecev v preiskovalnem zaporu beograjskega sodišča, ker je nanj padel sum, da je s pomočjo svojega prijatelja Stanka Nikolina ubil kmeta Stevana Zeko-viča, očeta svoje ljubice. Na razpravi pa je bil Milan zaradi pomanjkanja dokazov oproščen in ker se državni tožitelj ni pritožil proti oprostili razsodbi, so oproščena takoj izpustili iz zaporu.

Ko je prišel domov, je Milan iz veselja, da se je rešil vislic privedel sijajno gostinjo, ki je trajala štiri dni. Ves ta čas so bila velika vrata njegove bogate zadruženice hiše vsem sovaščanom in tudi tujcem na stečaj odprta. Kdor je hotel, je v tej hiši jedel in pil, kolikor se mu je dalo. Jedil je bilo v izobilici in vino se je točilo kakor voda. Jedla je pripravljalo za gostinjo tri dni 10 žensk. Gostje so pojedli 100 kg kruha, 4 svinje po 60 in 2 telci po 100 kg. Popilo pa se je 40 vedrov vina in 10 vedrov rakije.

Drzen vlom pri belem dnevu

Ljubljana, 8. marca. Prebivalce kolonije novih mestnih hiš za artiljerijsko vojašnico je danes dopoldne presenetilo novica, da je bil izvršen tekoni zgodnjih dopoldanskih ur drzen vlom v stanovanje carinskega inspektorja g. Jakoba Ruplja. Neznani vlomilec je odnesel iz zaklenjenega stanovanja večjo množino različnih zlatih predmetov, obenem pa se je polastil vse gotovine, ki jo je našel v stanovanju.

Ga. Rupljeva je bila zjutraj sama doma. Obe hčerki sta odšli v službo, odnosno v šolo. Enako je moral v šolo tudi mali sinček, dočim se je gospod inspektor podal z lutranjim vlakom na službeno potovanje na Gorenjsko. Nekako ob 8. je gospa odšla na trg in seveda zaklenila stanovanje. Ko pa se je okrog 10. zopet vrnila, je našla vrata v predsoho odklenjena. Čim je stopila v stansko sobo, je videla omare premaknjene, mizo, ki se je nahajala navadno sredi sofe, ob steni, ostali predmeti pa so ležali razmetani po tleh. Videč ves ta nered v spodnjih prostorih, je odhitela gospa v gornje prostore, kjer je enako našla vrata obeh sob široko odprta, po tleh pa so ležali razmetani razni papirji in so bile odrti vse miznice ter predali omar. Ker je bilo jasno, da se je med njeno odsotnostjo utihotapil v zapuščeno stanovanje drzen svredovec, se je pričela gospa seveda takaj zanimati, kako je z denarjem in z ostalimi vrednostimi, ki jih je hranil njen soproj v posebni omari. Našla na je na žalost odprto tudi to omaro in bilo je očitno, da je tat odnesel prav vso gotovino, ki jo je hranil soproj doma. Obnemem je ugotovila na brzo roko, da je tat odnesel več zlatih verižic ter nekaj zapustnic, dočim je našla posebno šatuljo z ostalo zlatino nedotaknjeno. Vendar pa je napravil drzni dolgoprstnež škodo nad 10.000 Din vrednosti.

Kakor hitro je oškodovanka do krata pregledala stanje v svojem stanovanju, je poklicala sodce, ki so ji po kratkem pomenu polastili in vedeli povedati, da so opazili obojkovati že zjutraj zjutraj okrog

Prj boleznih jedvic, seči, mehurja in danke omili naravnava »Franz-Josefova« grenčica tudi silne težkocje pri potrebi v zelo kratkem času. Spričevala iz bolnišnične potrjuje, da je »Franz-Josefova« voda, ker olajša potrebo brez bolečin, zelo priporočljiva za redno uporabo za staro in mlado. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specialističnih trgovinah.

Kakor hitro je oškodovanka do krata pregledala stanje v svojem stanovanju, je poklicala sodce, ki so ji po kratkem pomenu polastili in vedeli povedati, da so opazili obojkovati že zjutraj zjutraj okrog

Prj boleznih jedvic, seči, mehurja in danke omili naravnava »Franz-Josefova« grenčica tudi silne težkocje pri potrebi v zelo kratkem času. Spričevala iz bolnišnične potrjuje, da je »Franz-Josefova« voda, ker olajša potrebo brez bolečin, zelo priporočljiva za redno uporabo za staro in mlado. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specialističnih trgovinah.

ga Holeček gleda skozi kmetijstvo, tako rekoč od pluga.

»Selstvic je knjiga o vseh problemih, ki zanimajo sodobnega človeka. Pisce podaja svoje nazore o smislu zgodovine, o nastanku in razvoju civilizacije, o začetkih verstva, o razvoju socialnih oblik, o kmetstvem stanu v človeški zgodovini, o krščanstvu, o kulturnem napredku itd. Njemu je kmetstvo najtrdnjše podlaga vsega socialnega življenja; z mirne perspektive ljubljene grude premetiva preteklost, sedanost in bodočnost človeštva in njegovo mesto v vesoljstvu.

Zanimiva so Holečkova prerokovanja o bodočnosti. Kako drugače gledata bodočnost častila industrijske kulture Shaw in Wells! Obzorje, ki ga je videl v bližnji bodočnosti patrijarh čeških pisatelj Holeček, je temno, preteče. Današnja doba zmotno misli, da je najkulturnejša. Izgubila je kompas vodilne misli, vzor družabnega reda. Ima mnogo idealov, a noben ni enoten. Kaos je čedalje hušji. Socialne prenosove so povsod enostranske, zgolj v prid enemu razredu, prav za prav pa sami eksperimenti. Holeček ne veruje v praktične uspehe socialističnih doktrin. Diktatura proletarijata ne bo prinesla ne sreče in svobode niti prvotna kultura in splošnega blagostanja. Je in bo samo strašna, sicer začasnica, toda krvava zgodovinska epizoda.

Ruska socialna reforma bo dosegla proti volji boljševiki in reakcionarnih teoretikov velik uspeh: mužiki bodo imeli več zemlje in kmetijske občine bodo bolj ko kdaj doslej zavarovane pred lakoto in bedo. Do tega mora priti — žal da ruska emigracija ne razume tega kardinalnega ruskega problema, pa tudi boljševiki z njim le slepomišlji. Posledice fevdalizma so povsod strašne, države, ki so se nanj opirale, so morale nujno propasti. Fevdalni Rusiji ni več vstajanja.

V tretjem delu te knjige je Holeček znatno mirnejši: vrača se na vas, med kmete, govori z jezikom svoje kmečke epopeje »Našic. Veruje v zdravo silo, ki leži v kmetstvih mišicah, v poezijo prirodnega življenja, v preprosto kmetško miselnost, v socialno - produktivno silo kmetov ljubezni do lastne grude.

Socialno konservativno, romantično, oboževalce pluga in stare kmetijske idilike, klasičen v smislu češke tradicije, je odšel Nestor Holeček iz življenja, ki ga je ljubil s slovenskim optimizmom. Kakor Tolstoj, je bil tudi Holeček eden poslednjih kljarjev Rousseaujevega povratka k narodi v današnjem, od tovarniškega dima zamračenem času ...

Gledališki drobiž. V Parizu je bilo otvorjeno novo gledališče v palači dnevnika Comodie, ulica Saint - Georges. Ob otvoritvi so igrali dramo André de Loreta »Une nuit d'Edgar Poe«. — V Oslu so otvorili novo gledališče »Det Nye Feater« z dra-

Danes velika premijera strahotne ljubavi!

RAPSODIJA

Triumf filma! Višek očarljive lepote!

V glavni vlogah tri Ufine zvezde

Willy Fritsch

stasit konjeniški nadporočnik

Dita Parlo Lil Dagover

lepa Mariška, ognjevit mladenka so roga generala

Višek opojnosti n nadk ljive lepote. strasti, vroče ljubezni, film ki ga mora videti sleherni, ki si želi življenja in veselja!

DANES! Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri. DANES!

Telefon 2124

Elitni Kino Maticea

hiše kakih 24 let starega neznanca, ki je pač čakal prilike, da bo stanovanje prazno. Neka soseda je izpovedala celo, da je videla drznega storilca, ko je prihajal kmalu po devetih iz omenjenega stanovanja z vrečo v rokah. Seveda se ni mislila, da gre za vlomilca, ki se je izgubil po stranski poti proti Dunajski cesti.

Oškodovanka je okrog 11. obvestila o drznem vlamu policijsko direkcijo, ki je takoj odposlala na zasledovanje dva detektiva s policijskim psom. Detektiva sta takoj zaslišala vse stranke in se po ogledu položaja na licu mesta podala na zasledovanje za drznim tatom, ki ga pa zaenkrat še ni bilo mogoče dobiti v past.

Poštenje in paragraf

Litija, 8. marca. Fantje! Pomnite! Če kdaj kaj najdete na cesti, nikari nič ne poberite, če se hočete znebiti sitnosti in nepotrebnih potov! — Je nekdo dejal naš gozdnar in nam povedal svojo poučno zgodbo:

Sredi ceste je bil našel zlati verižico, ki jo je oddal v policijski pisarni. Moti pa se, kdor misli, da je bila s tem zadeva gotova. Od časa do časa so ga klicali na policijo, kjer je moral dajati razne izjave in informacije ter podpisovati zapisnike. »Če kaj najdeš, pusti nedotaknjeno na tleh!« pa trdi zdaj tudi litijski fant in poštenec, delavec Polde. Naj povem tudi njegovo zgodbo:

Polde je bil zaposlen na Frtici pri kopanju kanala. Baš je bil zatopljen v svoj posel in je praskal zemljo s krampom blizu lesene ograje. Ko je vnovič krepko zamahnil, se je prikazal izpod lesene ograje plisan papirček, zvit prav na drobno. Skloni se Polde in razvije. Glej no! V roki mu ostane — bankovec za tisoč dinarjev! Razvija dalje in razvije še drugi tisočak.

Koga drugega bi morda speljala hudoba

Žrebanje v drž. razr. loteriji

dne 5. t. m. so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Po 400 Din so zadelo srečke št. 7.527, 7.601, 8.159, 10.872, 10.901, 10.928, 14.111, 14.136, 17.911, 20.016, 20.079, 20.122, 20.157, 22.013, 20.961, 40.529, 46.003, 46.062, 46.074, 55.862, 58.237, 58.245, 58.298, 70.209, 70.228, 70.262, 70.291, 84.308, 84.517, 84.519, 84.571, 84.572, 91.712, 91.766, 97.381, 97.466, 99.835, 100.717, 103.110, 103.184, 107.910, 108.165, 108.244, 108.272, 115.658, 120.251, 120.271, 123.519, 123.567, 123.591.

Ker bo milijonski razred že skoraj tu, bomo vsem našim igralcem, katerim so bile srečke izžrebane, srečke zamenjali za neizžrebane, da bodo mogli igrati na visoke dobitke. Izžrebane srečke nam takoj pošljite.

ZADRUŽNA HRANILNICA r. z. z o. z.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 19

Kulturni pregled

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

LJUBLJANSKA DRAMA. (Začetek ob 20., izpredembe označene.)
Sobota, 9. ob 15.: Snegulčica in škrtar. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. — Ob 20.: Volpone. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.
Nedelja, 10. ob 15.: Dobri vojak Švejk. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. — Ob 20.: Dantonova smrt. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA. (Začetek ob pol 20., izpredembe označene.)
Sobota, 9.: Zaprtje.
Nedelja, 10. ob 15.: Beg iz seraja. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. — Ob pol 20.: Grotica Marica. 50 uprizoritev. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven.

BENTJAKOVSKI GLEDALIŠKI ODER. Sobota, 9.: Svetnik.
Nedelja, 10.: Svetnik.

CELJSKO GLEDALIŠČE. Nedelja, 10. ob 16.: Jesenski manevar. — Ob 20.: Bajadera. Gostovanje gosp. Nerata. Gostovanje Mariborčanov.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 9. ob 20.: Plesni večer Erne Kovaveve. A.
Nedelja, 10. ob 20.: Koncertni operni večer Zamejčeva - Naralič - Živko.

Današnja predstava v ljubljanski operi je odpovedana, ker je gosp. Iličič javil, da utegne prispeti šele v tork. Premijerski abonenti dobre predstavo tekomi prihodnjega tedna.

Kulturni testament mojstra Holečka

Na dan, ko ga izročijo krematoriju.
Poslednje delo, ki ga je spisal pravkar umrli patrijarh čeških pisatelj Josip Holeček, se imenuje »Selstvic. To monumentalno knjigo je izdala malo pred avtorjevo smrtjo Češkoslovaška poljedeljska akademija.

»Selstvic je nekaj testament, kakor ga lahko zapusti svojememu narodu samo slovenski pisatelj in mislec. B. Shaw, ki ustvarja sredi zindustrializirane Anglije, je dal v svoji najnovejši knjigi »Kažipot k socializmu« nekaj podobnega. Toda Shaw motri človeštvo skozi industrijo, tehniko, dočim

Chlorodont

Velika tuba Din. 13.—, mala tuba Din. 8.—

Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvornice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor.

Krasno osvežujoča Pepermint-zobna pasta

odstranjuje neprijeten

duh iz ust

Domače vesti

Za bedno deco

smo včeraj prejeli mnogo novih prispevkov v blagu: manufakturna tverka I. Grobelnik nam je poslala blaga za obleke v vrednosti 3000 Din, manufakturna tverka Feliks Urbanc za 4 obleke hlačevine in blaga za 20 otroških oblek v vrednosti 1000 Din, iz Vojnika pa smo prejeli obleko v vrednosti 200 Din.

V denarju so prispevali:
 v dinarjih
 prof. zbor ženske realne gimnazije v Ljubljani 200.—
 Neimenovanj 200.—
 G. I. A. državni upokojenec 25.—
 425.—

z včeraj izkazanim zneskom torej skupaj Din 41.708.50.
 Iskrena hvala vsem darovalcem.

Jutro.

Uradna lista. Uradni list objavlja v 23. letošnji številki zakon o pogodbi o trgovini in plovlj med našo kraljevino in republiko Grčijo.

Izprememba v šolski službi. Upravitelj ženske meščanske šole v Celju Josip Brinar je trajno upokojen. Izčasne v stalno učiteljsko službo sta prevedena Barbara Majanovič-Roha pri Sv. Mariji in Muri in Slavko Majcen v Stari Ptačiči.

Izpremembe v vojaški službi. V generalštabno službo sta uvrščena pehotni major Mirko Burja in pehotni kapetan I. razreda Ivan Prezeli. Na službovanje so deljeni: veterinarski poročnik Slavko Hudojn artiljerijski podčastniški šol, administrativni podporočnik Josip Pirć kot blagajnik I. konjeniškega polka, poročnik Dragoslav Čenič lekarni stalne vojne bolnice I. armijske oblasti, poročnik Josip Kranjc lekarni stalne vojne bolnice II. armijske oblasti, administrativni podporočnik Josip Peterel (ki je preveden v aktivno službo) pa III pomorski obalni komandi. Duhovnik Franc Jeraj je prejet v vojaško službo ter imenovan za stalnega nižjega vojaškega duhovnika, narednik-vodnik Ivan Mavrič pa za vojaškega pisarja s prejemki uradnika 4. skupine III. kategorije. Trajno sta upokojena konfiski narednik-vodnik v vozaškem eskadronu komande Boke Kotorske Fran Bregant in narednik-vodnik Ivan Jelen na službi v celjskem vojnem okrožju.

Jugoslovanski turizem. Marčna številka te bogato ilustrirane revije ima več važnih člankov. Tako razpravlja dr. Stexer o odpravi vizuma. Vekarič o organizaciji turističnega prometa. Boko Kotorsko opisuje angleška pisateljica Copeland. Hvar berlinski vseučilišni profesor dr. Babinger. Jako aktualne so tudi turistične beležke.

Imenovanje v železniški polžiji. Dosedanji pomočnik Anton Batagelj je imenovan za komisarja železniške in obmejne policije na Jesenicah.

Slovenski Narod. v Laškem. Pozor Laščanje! Od 10. t. m. bo prihajal Slovenski Narod v Laško ob 16.15. Naročniki ga bodo dobili v trafiki g. Prinečiča, ki Slov. Narod razprodaja Slovenski Narod izhaja dnevno in stane mesečno samo 12 Din ter je največji slovenski dnevnik. Dpzořiti moramo, da prinaša Jutro v Sloveniji Narod različne snovi in pribčuje različne velezanimive romane. Kakor Jutro bo tudi Slovenski Narod, pričel prinašati novice in dopise iz Laškega in okolice. Laščanje, vabimo Vas torej, da takoj naročite Slovenski Narod. Prijave in naročila sprejema g. Izgričnik.

Nov inženjer elektrotehnike v Pragi je diplomiral za inženjerja elektrotehnika naš rojak gospod Vinko Čop, doma iz Most pri Zirovnici na Gorenjskem. Iskreno čestitam!

Vsem naročnikom Zivljenja in sveta. Zaradi nenadne tehnične zapreke so naročniki Zivljenja in sveta v ta teden prejeli revijo brez običajne pokrajinske slike kot priloge. Prosimo potrpljenja!

Ponovna dražba ladjedelnice v Kraljevi. Kakor znano je sodišče razveljavilo dražbo, ki se je vršila 3. septembra lanskega leta, na kateri je bila ladjedelnica v Kraljevi prodana Jadranski podonavski banki za 1.262.000 Din. Ponovna dražba je razpisana na dan 15. aprila t. l. Omenjena dražba dne se bo na dražbi prodajala ladjedelnica s poslopji in inventarjem vred. 16. aprila pa ostali predmeti, ki niso sestavni del ladjedelnice. Ladjedelnica je cenjena na

5.163.367 Din, izključna cena pa je 1.250.000 Din. Nedavno je silna burja povzročila ladjedelnici mnogo škode. Odnesa je pločevinasto streho nad hangarjem ter tudi sicer precej devastirala poslopje. Skupna škoda se ceni na 150.000 Din.

Sprejem gojencev v vojno akademijo. S kraljevim ukazom je odredeno, da se letos lahko sprejemajo v nižjo šolo vojne akademije tudi mladeniči, ki dovršijo letos kot redni dijak šest razredov gimnazije ali realke z namanjem dobrim uspehom. Ter mladeniči, ki so kot redni dijak dovršili pet razredov državne gimnazije ali realke z najmanj dobrim uspehom in prihajajo neposredno iz vojaške službe.

Brezplačni zdravniški pregled uradnikov na zahtevo državnih oblastev. Na predlog ministrstva prosvete je ministrstvo za narodno zdravje odredilo, da morajo vsi državni in samoupravni zdravniški brezplačno vršiti pregled uradnikov na zahtevo državnih oblastev. Samo v primeru, ako uradnik sam zaprosi za zdravniški pregled, se sme zahtevati zdravniški honorar.

Ljubljanski kongres 1821. Je naslov predavanju, ki ga bo predeloval ljubljanska sekcija Jugoslovenskega zgodovinskega društva v ponedeljek 11. t. m. ob 6. zvečer v historičnem seminarju univerze. Predaval bo gospod dr. Josip Mal, ravnatelj Narodnega muzeja v Ljubljani. Vstop prost. Vsi prijatelji zgodovine vabljani.

Smrtna kosa. V splošni bolnici v Ljubljani je preminula v 53. letu starosti gospa Ivanka Otratacova, soproga železniškega uradnika. Pogreb pokojnice bo danes 9. t. m. 16. izpred veže splošne bolnice. Pokojnik blag spomin, žalujočim naše sožalje!

Prvi izletniki v Dalmacijo. Izgledi za letošnjo pomladansko sezono v Dalmaciji in našem Primorju sploh so zelo povoljni. V Dalmaciji so nastopili te dni lepi in solnčni pomladanski dnevi. Pred dnevi so pripelje v Dubrovnik z luksuznim parnikom »San Maria« prvi letošnji ameriški turist. — Dan prej je po sošestih tudi Boko Kotorsko. Vseh turistov je nad 300. — Te dni pa je prišla v Split večja skupina nemških izletnikov, ki bo razen Splita posetila tudi ostala mesta. Prvi letošnji izletniki so polni hvale o klimatičnih prilikah na našem Primorju.

Volitev novih kraljevih šolskih odbořov. Kakor čujemo so novi občinski odbori dobili nalog, da izvršijo nove volitve v krajne šolske odbore, v katerih so bili dosedaj še po strankarskih vidikih izvoljeni zastopniki razpuščenih občinskih uprav.

Na velikkem pevskom koncertu dne 17. t. m. popoldne ob 3. v Unionu v Ljubljani bodo sodelovali v posameznih nastopih naslednji pevski zbori: pevski zbor Glasbene Matice, Krakovo-Trnovo, Ljubljanski Zvon, Moste, Slovensko bralno društvo iz Trčica, Slavec, Sloga, Zvon iz Trbovelj.

Zbori izidejo v novi opremi z zanimivo vsebino v ponedeljek. Obnovite naročnino nanje.

Sokolsko gledališče v Radovljici bo uprizorilo v nedeljo dne 10. t. m. ob pol štiri popoldne ljudsko spevoligro »Mežnarjeva Lizica« v štiri slikah, ki gotovo ne bo zaostajala za lanskeoletnim »Veselim kmetičem«. Igra je prevedena iz nemščine in je ta uprizoritev prva na slovenskem odru.

Avtobusni promet na progi Vrasko-Celje in obratno (lastnik Ivan Kotar) se bo od nedelje 10. t. m. vršil tudi ob nedeljah in praznikih po naslednjem voznem redu: Vrasko odhod 7.30 prihod v Celje 8.30, odhod iz Celja 13. prihod v Vrasko 14.

Najdba ženskega kolesa na Bledu. V gozdu, v bližini blejskega mostu je bilo te dni najdeno žensko kolo, znamke »Waffenrad« št. 115.630. Ogradio kolesa je dobro ohranjeno in okrašeno z rumeno črto. Lastnik kolesa se doslej še ni mogla izslediti. Kolo se nahaja na orožniški stanici na Bledu.

Močan potres v veliki daljavi. Seizmografi zagrebškega geofizičnega zavoda so predvčerajšnjim zabeležili katastrofalno potres v daljavi 9100 km. Epicenter je bil, kakor kaže, na japonskih otokih. Potres je bil zabeležen v Zagrebu ob 2. uri 47 minut po srednjeevropskem času. Gibanje tal je ponehalo šele ob šestih zjutraj. Ta potres je zaznamoval tudi veliki, vodoravni potresomer »Zlatorog« v observatoriju prof. dr. Belarja pod Triglavom in sicer ob 2.45 v daljavi kakih 9000 km. Prav tako je beo-

grški observatorij zabeležil ta potres in sicer v daljavi 9480 km. Poročilo osrednjega meteorološkega zavoda na Dunaju smo objavili včeraj.

Grozna samomor. Iz Bratislave poročajo, da je v Kamaromu izvršil te dni samomor Vlado Kohn, šef ekspoziture naše Dunavske parobrodarske družbe. Samomor je izvršil na grozen način: odprl je plin in vzel v usta gumijasto plinsko cev, poprej pa še izpil večjo količino morfija. Našli so ga mrtvega pred veliko sliko Sjepana Radića. Khon je bil še mlad inteligen ten človek, ki je bil na dobrem glasu.

Izvršil samomor, ker mora graditi novo hišo. V Gjurgjevcu se je obesil tamkašnji kmetovalec Matiza Filipovič, star 39 let. Obupni čin je izvršil baje iz obupa, ker mu je razpadla njegova hiša in bi moral zgraditi novo poslopje. Ker ni imel potrebnih sredstev za gradbo, je šel v smrt, da se reši velikih skrbi. Zapuščila tri nepreskrbljene otroke, ženo in starega očeta.

Obleke kemlično čisti, barva, plisira in ilka tovarna Jos. Reich.

Le mirno spite, ker ženska hvaja raztaplja nesnago čez noč, zjutraj jo odpravi Schichtovo terpinotino mlo. — Pogledite naš današnji oglas! 70

Siknici, pavzli in svetlopisemski papir priporoča M. Tičar, Ljubljana, 441

Podružnica SPD v Radovljici ima svoj redni letni občni zbor v ponedeljek 13. t. m. ob 3. zvečer v Sokolskem domu v Radovljici. 448

Mislinska podružnica SPD v Slovenjgradu naznanja vsem svojim članicam in članom, da bo njen redni letni občni zbor v soboto 23. t. m. ob 8. zvečer pri g. Josipu Druškoviču (Narodni dom) v Slovenjgradu. 447

Iz Ljubljane

Slavni češki ševčikov kvartet koncertira v letošnji sezoni v Ljubljani in sicer na povratku s svoje italijanske turneje v petek 15. t. m. ob 20. zvečer v Filharmonični dvorani. Umetniki, ki uživajo kot umetniško komorno združjenje evropski sloves, so si izbrali za svoj letošnji ljubljanski koncert Dvořakov kvartet v D-molu, Ravelov kvartet v F-duru in pa poslednje delo slavnega Schuberta godalni kvartet v D-molu. Zelo interesanten program, ki bo brez dvoma zadovoljil vse ljubitelje naše komorne glasbe. Predprijave vstopnic v Matični knjigarni.

Odmerni oddelek davčne uprave za mesto v Ljubljani se seli v dne 11. 12. in 13. t. m. iz dosedanjih uradnih prostorov, Breg 6-II. v nove uradne prostore, Vodnikov trg 5-II. To se razglaš s pripomožjo, da se bo v navedenih dneh poslovalo v omejenem obsegu in le v nužnih primerih.

Gledališče v soboto in nedeljo. Za mladino se bo danes ob 13. uri uprizorila mladinska igra »Snežulčica in škrtje«. — V soboto ob 20. uri bo v drami ljudska predstava angleške komedije »Volpone« z gg. Nablocko, Šaričevom, Levarjem, Rogozom itd. — V nedeljo ob 15. uri bo v operi ljudska predstava Mozartovega opernega dela Beg iz Seraja. Zvečer bo v operi 50. predstava »Grofica Marice«, v drami pa prva repriza izborna uspele drame »Dantova smrt«.

Na 50 predstav Grofice Marice je narisal prof. Vavpotič glavne nastopajoče osebe: Grofico Marico — g. Poličev, Etelko — go. Balatkovo, staro grofice — go. Rakarjevo, oskrbnika Tasila — g. Drenovca, kneza Populescu — g. Povheta, Kolumana Zsupana — g. Pečka, dalje komornega slugo Peniča — g. Janka in slugo Čekota — g. Simončiča. To sliko v reprodukciji dobe vsi posetniki nedeljske 50 uprizoritve Grofice Marice pri blagajni v nedeljo s kupljeno vstopnico vred. Cene znižane operne.

Sv. oče papež Pij XI. in Vatikan
 Najnovejši film o cerkveni državi
 Danes v Elitnem kinu Mat'ca ob 14:30 uri
 Zveza kulturnih društev.

Akademski pevski zbor v Ljubljani. Izredni občni zbor bo v nedeljo 10. t. m. ob pol 12. v balčinskih dvorani univerze. Zaradi nujnosti prošim polnoštevilne udeležbe. — Podpredsednik.

Sv. oče in Vatikan. Ponovno opozarjamo cenjeno občinstvo na današnji najnovejši filmski spored ZKD. V Elitnem kinu Matice se bo predvajal danes ob 14.30 krasen film, ki bo predočeval v najsikovitejših barvah krasote vatikanskih muzejev in galerij, nadalje Sv. očeta papeža pija XI. in novo cerkveno državo. K velezanimivemu filmskemu sporedu, ki se bo predvajal danes ob 14.30 in jutri ob 11. dopoldne vabimo vsakogar.

Burka »Svetnika« na Sentjakobskem odru. Danes 9. in nedeljo 10. marca se bo ponavljala zadnjič v sezoni izvrstna burka »Svetnika«, pri kateri se je občinstvo tako izvrstno nasmejalo. Opozarjamo cenjeno občinstvo, da si ogleda to velezabavno igro. Vse dosedanje predstave so bile razprodane. Vstopnice se dobe v trgovini gosp. Miloša Karničnika na Starem trgu, za nedeljsko predstavo pa izjemoma tudi v nedeljo dopoldne v Sentjakobski knjilnici.

Ne hodite po železniškem tiru. Okoliški prebivalci so se močno razvrdili hoditi med železniškimi tirji, zaradi česar je imel že marsikdo sitnosti, ker ga je opazil stražnik ali nadzorni železniški organ. Hoja po železniškem tiru je že od nekaj prepovedana, baš te dni pa je prešla železniški dirkcija iz Beograda strož nalog, da

se mora ta razvada enkrat za vselej odpraviti. Osebe, ki se jih bo zalotilo na železniških tirih in ki bodo uporabljale steze med tirji, bodo kaznovane z denarno globo, če pa to ne bo zaleglo pa tudi z zaporom.

Namesto venca na krsto gđ. Ane Škerljeve je profesorski zbor Mestne ženske realne gimnazije v Ljubljani oddal našem uredištvu 200 Din za gladojučo dečo. Darovalcem iskrena hvala!

Mestna zastavljavnica naznanja, da bo tomesčna dražba v Juliju 1928. zastavljenih predmetov v četrtek 14. t. m. ob 15. v uradnih prostorih v Prečni ulici.

Na Viču v Sokolskem domu bo redna telovadba v sredo in petek za moške, v torek in četrtek za ženske oddelke, in sicer: za dečo od pol 18. do pol 19., za narasčaj od 19. do 20. in za članstvo ob 20. Zaradi župnega zleta, ki bo 4. avgusta se bo zelo pazilo na točno in redno poseanjenje telovadbe.

Društvo »Soča« naznanja, da bo predaval danes v soboto ob pol 9. zvečer v salonu pri »Levu« g. Tone Seliskar, strokovni učitelj na I. deški meščanski šoli na Prulah o ameriški industriji (Fordove tovarne) zelo interesantno predavanje bo posluševalo okrog 100 slioptičnih slik. Vstop vsem prost.

Ukranen brovning. Trgovec France Kos v Židovski ulici št. 5 je objavil, da mu je dne 6. t. m. popoldne ukradel nekdo iz spalne sobe brovning, približno samo za slepo streljanje, vreden 150 Din. Tatvino je izvršil bržkone neki postopač, star 20 let, ki so ga opazile druge stranke, ko je bežal po hiši.

Zabavni koncert (orientalski plesi) vsak večer v restavraciji »Dvorc«.

Nad 60 oseb sodeluje pri programu Rokoko-popoldneva Atene. Preskrbite si pravočasno priljavnice v pisarni Atene, Dunajska cesta 1a-V. 443

Priznani kvartet žolo prof. Štalsla, oddelke za komorno glasbo, bo izjaval na Rokoko-popoldnevno Ateno Mozartov godalni kvartet št. 15. Priljavnice izdala pisarna Atene, Dunajska cesta 1a-V., dnevno od 10. do 12. ure. 443

Iz Celja

Gradbeno gibanje v Celju. Za letošnje gradbeno sezijo v Celju doslej še ni so priljavnice nikake nove stanovanjske stavbe. Zaenkrat pride glede na omilenje stanovanjske bede v poštev predvsem dogotovitve dveh večjih stavb, in sicer trinadstropne stanovanjske hiše mestne elektrarne pri »Kroni« na Ljubljanski cesti in trinadstropne palače Ljudske posojilnice na ogļu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice. Mestnemu stavbnemu uradu sta doslej prijavljeni le dve zgradbi avtomobilskih garaž.

Zgradba cerkve sv. Save v Celju. Celjska pravoslavna cerkvena občina namera zgraditi v Celju lep dom sv. Save in je tozadnevna akcija že precej časa v teku. V ta namen bo danes zvečer ob pol 21. v Celjskem domu velika svečana zabava, ki obeta postati ena najlepših letošnjih priveditev. Prijavljene so že številne narodne noše.

Zima so poslavlja. Sneg, ki ga je v Celju v raznih stranskih ulicah še vedno dovolj, počasi gine pod toplimi solnčnimi žarki. Popolnoma očiščene snega so glavne prometne ulice in pa Glavni ter Krekov trg, dočim snega z Dečkovega trga pred Narodnim domom še vedno niso mogli odpejlati. Savinja vsak dan popoldne nekoliko naraste, kar je posledica močnejšega vodnega dotoka raznih manjših pritokov v zgornjem toku. Kljub temu pa je vodna gladina še vedno precej pod normalo.

Tatvina šolarke obleke v meščanski šoli. Predvčerajšnjim popoldne je obiskal tukajšnji deško meščansko šolo spreten tat ki je v času dopoldanske pouka ukradel s hodnika poleg telovadnice učencema IV. razreda Mirku Gorišku iz Zalca 100 Din vreden klubok Bogomilu Spacapanu iz Celja pa lep, skoro nov plašč, vreden 1200 Din. O tatu doslej še ni nobenega sledu. Šolski sluga v meščanski šoli je opazil okrog pol 11. ure v veži neznane 26 do 30 let starega mladeniča, za katerega je pa mislil, da je prišel po opravo in šolo in mu ni posvečal posebne pažnje. Ker je podal sluga precej točen osebnj opis sumljivega mladeniča, je upatil, da ga bo kmalu prišla roka pravice.

Koflina prošto praženo kavo
 Na roco in živčno bolnno preporučamo
 Sveže dajno mase in pitne kraljske
 Klobaze stalno v zalogi.
 NTONO FAZARINC, CELJE

Arrestacija sumljivega agenta. Na prijavo krojača Škrubela iz Zadobrove pri Trnovljah je bil aretirani agent za povečavo in pomanjšavo fotografij Alfred Kretschmar, nemški državljani, ki baje pobira prviti primerni akontaciji naročila za neko avstrijsko tverdo ki Badna pri Dunaju. Ker pa so minili od časa oddanih naročil že več kakor 4 meseci, slik pa naročniki še vedno niso prejeli, ga je krojač Škrubelj ovadil v svojem in v imenu nekaterih sosedov, ki so tudi nasedli inozemskemu agentu.

Iz Maribora

Operno-koncertni večer Zamejčevca Neralič-Zivko: Jutri večer bo po daljšem času zopet prvi nastop priljubljenih pevcev v mariborskem gledališču. Zapei bodo več umetnih pesmi pa tudi nekaj opernih arlj. Zlasti bodo Mariborčani zopet obujali prijete spomine na nekdanje lepe operne večere ob arlij iz »Evangeljinke«. ki jo zapoje ga. Zamejčevca, ob prologo iz »Pagliacci«, katerega poje g. Neralič in drugih arljah iz Fausta, Tosce, Boheme. Prodane neveste, Plesa v maskah.

Danes super premijera!

PRINCEZA MAŠA

Francosko-ruski superfilm!

Usoda ruske princeze črne Maše. Njeno veliko arce... čisto kot biser, prostovoljna žrtva ene, edine velike ljubavi...

Originalni naravnal posnetki iz Moskve, Petrograda in Pariza.

Predstave:
 Ob 4, pol 8 in 9. uri

KINO DVOR, Telefon 2730

Plesni večer Erne Kovačeve v mariborskem gledališču se bo vršil danes 9. t. m. Talentirana plesalka je žela povsod, kjer je nastopila, mnogo priznanja in je sigurno, da nam bo tudi v Mariboru medila lep in užitek poln večer. Program je jako pester ter bodo pač vsi prišli na svoj račun. Pri klavirju prof. Vasilij Mirk.

Uspela priveditev francoskega krožka v Mariboru, Francoski krožek v Mariboru je privedil preteklo nedeljo lepo klubovo priveditev v dvorani Zadrudne gospodarske banke, katere se je razen številnega članstva udeležil tudi lektor francoščine na ljubljanski univerzi g. Vey. Iz poročila društvenega tajnika posnemamo, da je knjižnica po 7 letnem obstoju narasla na 1350 del. Francoske tečaje je obiskovalo 540 oseb. Največji podpornik krožka je pač francoska vlada sama. Za pospeševanje francoske konverzacije se bodo vršili vsak četrtek od 5. do 7. pop. neobvezni sestanki v kavarni Astorija. Po govorni društvenega tajnika se je vršila lepo uspela akademija s dramatskimi in glasbenimi točkami.

Uničeni vinogradi. Strah vinogradnikov v mariborski oblasti zlasti onih v Slov. Gorici, da bo letošnja zima uničila vinograde, se je izkazal za upravičen. V sredo so si strokovnjaki ogledali nasade mariborske sadlarske in vinarske šole ter ugotovili katastrofalne posledice hudega mraza na trtah. Večina trt je popolnoma zmrznila. Najmanj prizadet je renski rtiling. Z dežele doznavamo, da so uničene vse žlantejše trte; če je ostalo še kaj, je to — šmarnica.

Iz Kranja

Smrtna kosa. V zadnjem času so umrli: g. Ivan Cesenj, sodar in posestnik, Marija Eržen, zasebnica; Stanko Sveglj, dijak IV. gim. raz. in Apolonija Bradaska, mati cerkvenega slikarja N. v m. p.

Prva konjska mesnica. Mesar g. Avgust Trojar bo zgradil poleg mestne klavnice v savskem predmestju stavbo za konjsko mesnico. Tako bo imel Kranj tudi konjskega mesarja.

Sokolsko kegljanje na dobitke. Danes zvečer se bo zaključilo v Narodnem domu kegljanje na dobitke. Od 20. ure dalje bo tekmovalno kegljanje, ob 23. uri pa razdelitev dobitkov. Vse prijatelje kegljanja vabimo!

Akcije za uboge. Na pobudo svetkega poglavarja so izročili razni darovalci pisarni mestnega županstva 875 Din. Na brano vsoto, kateri je občina dodala 500 Din, so izročili sreskemu poglavarju, Zeleni bi bilo, da se ta denar razdeli med mestne revne rodbine. Tukajšnji okrajni odbor Rdečega križa je odobralo dvajset revnih rodbin iz mesta po 100 Din. Sedaj nabirajo prispevke Kolašice, ki bodo obdarovale revno šolsko dečo o Veliki noči.

Sokolski »Valček večere za stare in mlade« bo v soboto 6. aprila v Narodnem domu v Kranju. Na to družabno priveditev še danes opozarjamo občinstvo.

Dražbe lovov. Dne 11. maja se bo vršila pri sreskem poglavarju javna dražba zakupov lovov v občinah Smelednik in Sv. Jošt za čas od 1. jun. 1929 do 31. marca 1934.

Otvoritev

RESTAVRACIJE »SAVICE« BLED II
 v nedeljo 10. t. m. — Godba, domača zabava. — Za obilen poset se pripravoch
 3694 MARA SMOLE.

Iz Trčica

Trčič-Kofce. V soboto 9. in nedeljo 10. t. m. bo privedil SK Trčič skupni izlet na Kofce. Vabljani vsi smučarji in ljubitelji zimskega spota. Za člane SKT je udeležba obvezna. Skupni odhod iz Trčica v soboto popoldne ob 3., v nedeljo zjutraj ob 7.30. Zbirališče pred cerkvijo sv. Andreja. Končno opozarjamo vse redne in podporene člane, da izkoristijo ugodnost polovične vožnje. Vsa tozadnevna navodila in podrobnosti so objavljene na deski SKT.

Redni občni zbor podružnice Kola jugoslovenskih sester v Trčiču bo 10. t. m. ob 14. v hotelu Lončar.

Iz Hrastnika

Zahvala Narodni dom v Hrastniku se zahvaljuje vsem damam in gospodom, ki so pripomogli k lepo uspehi maskeradi.

Razgritev obč. proračuna v Hrastniku. Umestno bi bilo, da se razgne občinski proračun tudi na občinski ekspozituri v Hrastniku na vpogled interesiranim strankam. Istotako naj se ob priliki razgrije izkaz predpisanih davkov, ker je mnogo interesentov tudi v Hrastniku.

Dopolnilo. Z ozirom na našo svojočasno notico o napadu na g. Ribnikarja, mesarja v Hrastniku, pripominjamo, da bo šole preiskava dognala prave krivce.

VELESENZACIJA! DANES PRVIC V LJUBLJANI!
 Življenski roman hčerke b. Igijškega kralja Leopolda II.

Geza Matačić in Luiza Koburška

V glavni vlogi ERNA MORENA

Nesrečni zakon s princem Ferdinandom Filipom Koburžanom. Njena ljubezen in trnjeva življenska pot z lepim zagrebčanom nadporočnikom Gezo pl. Matačićem. A-strijski dvor. Ce-ar Franc Josip I. Princeza Štefa ija, poznejša soproga avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa. Življenje v največji bedi. Pomoč na mrtvaškem odru.

Pretrესljiva pot usode hčerke iz vladarske rodbine!

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. urt.

NAJNIŽJE NEPOVIŠANE CENE! KINO IDEAL

Materinstvo

najsvetejši poklic žene, more biti uspešno izvršeno samo tedaj, ako žena čim bolj pazi na način življenja in prehrano. 2—3 žličice Ovomaltine za dopoldne in južino zasigurajo ono hranljivo vrednost in vitamine, ki jih noseča žena potrebuje za sebe in za svojo dečo,

Iz Trbovelj

Sejem Sv. Jedert. 18. marca v ponedeljek se vrši v Trbovljah eden največjih kramarskih in živinskih sejmov. Ta sejem je navadno vedno dobro obiskan. Komunistični letaki. Pred par meseci se je našlo po trboveljskih revirjih mnogo komunističnih letakov. Kako in na kak način so prišli ti letaki v Trbovlje, se ni moglo dognati. Svoječasno je aretirala žandarmerija 6 delavcev, ki so bili osumljeni, in jih oddala v zapore celjskega okrožnega sodišča. Pred par dnevi so bili štiri od teh že izpuščeni, ker se jim ni moglo dokazati, da bi bili udeleženi pri tem poslu, dva pa sta bila obdržana še v zaporu. Komunistično propagando obojaja vse treznomisleče delavstvo, ker spravlja nedolžne ljudi sramno v nesrečo.

Iz Ljutomer

Vinski sejem. Kakor je Vinarsko društvo sklenilo, se vrši vinski sejem dne 10. aprila. Prostor oz. lokal še ni določen. Ker je ostra zima onemogočila pretakanje vina in sploh promet v goricah, se je vinski sejem moral določiti za mesec april. Pričakovati je obilne udeležbe tako s strani producentov, kakor tudi kupcev.

Mraz v gorah. Izredna zima je napravila precej škode tudi v goricah. Rozge, ki jih ni pokrival sneg, so zmrzile; kake je s spodnjimi deli se bo kmalu pokazalo. Nekateri vinogradniki so že preizkusili rozge ter dognali, da je n. pr. v gornjeradgorskem okoliščju šipon pomrzil docela, graševina pa do dveh tretjin. V ostalem še počiva vse vinogradniško delo; rez, ki je bila drugače februarja končana, se še sploh ni pričela.

Mostovi na progji Ljutomer-Murška Sobota. Mostovi na železniški progji, ki jih je porušila povodenj l. 1925., se zdaj niso popravljali, kar močno zmanjšuje brzino prometa. Morda bomo že letos videli nove mostove, kar bi bilo železni tuji zaradi ugleda naše železniške uprave.

Nezgod. Notar dr. Stojan si je pri smučanju izpahnil desno roko v ramenu. Prva žrtev je mladega smučarskega sporta v našem kraju.

Sport

Sportni drobci

Kriza v hazenski sekciji SK Ilirija se ni rešena. Baš nasprotol Povzročila je celo krizo v glavnem odboru kluba. Članice, ki so zaradi nezadovoljstva s tehničnim vodstvom izstopile iz sekcije, so namreč predložile odbor predstavo, v kateri so obrazilo svoje stališče. Na svoji zadnji seji je glavni odbor kluba vzel to predstavo v pretres, vendar pa o njej meritorno ni razpravjal, ker je brez debate vzel na znanje poročilo sekcijekega načelnika. To je seveda krizo poostriko. Predsednik Ilirije dr. Dular je že prejšnji teden najvil svojo demisijsko, na seji sami pa je podal svojo ostavko tudi glavni tajnik kluba g. Evgen Betetto. Hazenska sekcija Ilirije je pred krizo štela 25 članic. Izstopila je kakor znano celokupna prva družina in nekaj prav dobrih novih moči. Izstopivše članice nameravajo ustanoviti samostojen hazenski klub ali pa, ako to ne bi bilo mogoče, pridružiti se drugemu že obstoječemu sportnemu klubu. Članice pa, ki so ostale v sekciji, trenirajo sedaj skupno s hazenskiimi Atene. S sportnega stališča pomeni ta razcep v hazenski sekciji Ilirije gotovo veliko škodo, ker okrnjena sekcija nikakor ne bo mogla vzdržati hazenski sport v Iliriji na oni višini, na kateri je bil sedaj.

Na svoji zadnji seji se je poslovni odbor LNP bavil s pričetkom spomladanske prvenstvene sezone. Ker ni izgleda, da bi bili izgriči že 17. t. m. sposobni za tekme, je poslovni odbor sklenil, da ponovno odgodi pričetek spomladanske prvenstva do 24. t. m. SK Jadran je sicer prošil za odgoditev do 7. aprila, LNP pa ni mogel ugoditi tej prošnji, ker je vezan na dispozicije Sazveze. Spomladansko prvenstvo I. razreda se bo vršilo v petih kolih od 24. marca do 28. aprila. Vsa klub mora tekmovati s prvim moštvom, rezervno v juniorji, 24. marca prične tekmovalje tudi v celjskem okrožju, t. j. v Celju in v Trbovljah. Mariborsko okrožje mora končati tekmovalje do 14. aprila. Semifinale med prvokoma mariborskega in celjskega okrožja se vrši 21. aprila v Celju, 28. aprila pa v Mariboru. Finałni tekmi bosta 5. maja v Mariboru, 9. maja pa v Ljubljani. Ako bo potrebno, bo LNP porabil tudi termin 12. maja za zaključek prvenstvenega tekmovanja. V Ljubljani bosta I b in II, razred pričela s prvenstvenim tekmovaljem dne 5. maja. Podočelski klubi se bodo glede terminov med seboj sporazumeli.

SK Ilirija je ustanovila svojo deveto sekcijo, namreč sablaško Inicijativa za to je izšla od g. majorja Koprivca, vodstvo sekcije pa bo prevzel znani strokovnjak v borilnem sportu podpolkovnik v pok. g. Cvetko. ZNP je izključil zaradi neplačanja dolgog več klubov, med temi tudi SK Karlovac ter zagrebske klube ZSK, Gradjevinarski, Zrinski in Zagreb. Nurmi bo smel zopet startati. Preiskava proti njemu zaradi kršitve amaterskih pravil bo, kakor vse kaže, prinesla njegovo rehabilitacijo ter bo Nurmi, kakor javljajo skoraj vsi ameriški listi, zopet startal na velikem meeningu v Newyorku dne 17. t. m., na katerem bosta nastopila tudi Riola in Lermond.

Gospodom Ivici Kovačeviču, ministru n. r. in upravitelju stečajne Slovenske banke, dr. Ivanu Omlajniku, namestniku stečajnega upravitelja, dr. Romanu Ravnhariju, Otou Jerucu, Hinku Horvatiću, dr. Juraju Pečarčeviću in dr. Dragu Marušiču, članom upniškega odbora stečajne Slovenske banke. Proti meni ste vložili tožbo po tiskovnem zakonu radi žaljenja časti in to radi slediš besed priobčenih v mojem članku v Trgovskem listu z dne 5. II. 1929 št. 16: „... niti se ni prišlo v okom skandaloznemu načinu, kako se na račun prevrženih upnikov vrši likvidiranje preostale mase (sc. Slav. banka).“ Da odstranim vsak nesporazum, izjavljam, da z navedenimi besedami nisem imel nikakega namena očiti upravljavcu konkurne mase, oz. članom upniškega odbora kake nekorektnosti pri njihovem poslovanju, niti jim očiti kake osebene krivde na efektu likvidiranja konkurne mase. Imel sem pred očmi zgolj način reševanja konkurnega slučaja Slovenske banke, ki je posledica nezadostnih in neprimernih določb konk. reda. Lolojno poudarjam, da se osebene časti g. konkurnega upravitelja, njegovega namestnika in članov upniškega odbora nisem hotel in tudi nečem dotakniti. Ljubljana, dne 8. marca 1929.

Propagandne drsalne tekme v teku

se je očelil izvesti SK Ilirija v nedeljo, 10. t. m. ob 9. dopoldne, ako bo dopustilo stanje drsališča. Ako ne nastopi južno vreme, je tekmovalje toliko kot zagotovljeno, ker je bilo drsališče v dopoldanskem času ves teden v prav dobrem stanju. Tekme se vršile na daljave 300 m (dva kroga okoli drsališča), 800 m (6 krogov) in 2500 m (20 krogov). Prijavitelj se morejo tudi drsali, ki niso vključeni v sportnih klubih. Prijavnine ni. Prijave se sprejemajo samo ustmeno v garderobi na drsališču v nedeljo od 8. do pol 9. zjutraj. Običajna vstopnina na drsališče se tekmovalcem povrne na startu. Tekmule se po pravilniku JZSSa. Prvoplasirani v vsaki skupini dobe nagrade. — Pojasniti dajo člani načelstva drsalne sekcije SK Ilirije na drsališču.

Smučarska skakalna tekma na Bledu

Smučarska skakalna tekma na Bledu v nedeljo je v prireditvi Ljubljanskega smučarskega kluba ter je oddati prijave na vodstvo tekme najkasneje do 13. ure v hotelu Triglav. Tekma prične točno ob 14. Prijavnina znaša Din 10.— Zmagovalec prejme od kluba priznanico, isto drugi in tretji; poleg tega se vrsti zmagovalec kot začasní posestnik posebnega v ta namen poklonjenega prehodnega darila za skakalne tekme na smučski skakalnici na Bledu. Ker so sedaj izredno lepi dnevi na Bledu ter so zveze z vlaki nad vse ugodne, vabimo Ljubljansko občinstvo, da napravi lep izlet ter prisotvuje ob enem zanimivi skakalni tekmi, saj je blejska skakalnica druga največja v naši državi. Zveze z vlaki so zelo ugodne. Blejsko jezero je zamrzajeno, smuka v okolici Bleda prevrstna.

SK Ilirija (sablaška sekcija). — Redni trening se prične v ponedeljek 11. t. m. ob 18.30 v telovadnici l. grč. gimnazije. Ob tej priliki se bodo vršile tudi volitve sekcijekega načelstva. Prosi se polnoštevilne udeležbe. Vremensko poročilo JZSS. Iz Kranjske gore in Bohinja smo prejeli poročila, da je sneg v nižjih legah zmrznjen, smuka nekoliko trda, v višinah nad 1200 m pa je smuka izvrstna. Velika planina javlja 4 cm prišča, srež na snegu in izvrstno smuko. Povsodi je najlepše vreme. Od sedaj dalje bomo zopet redno objavljali vremenska poročila. ZSK Hermes sklicuje svoj redni občni zbor za 23. marec ob 20. uri pri Kočarju. Dnevna red: poročilo šora, volitev in eventualni predlogi. Opozorjamo, da se morajo samostojni predlogi predložiti najkasneje do 14. t. m. Ako ob določenem času občni zbor ne bi bil sklepčen, se isti vrši eno uro pozneje brez ozira na število navzočih članov. Člani se ob enem opozorjajo, da do tega časa poravnajo zaostalo članarino. — Tajnik. ZSK Hermes. Danes po telovadni važen se-stanek I. moštva. Jurnorji se slikajo v nedeljo za verifikacijo. — Načelnik nog. sekcije.

Izjava

Proti meni ste vložili tožbo po tiskovnem zakonu radi žaljenja časti in to radi slediš besed priobčenih v mojem članku v Trgovskem listu z dne 5. II. 1929 št. 16: „... niti se ni prišlo v okom skandaloznemu načinu, kako se na račun prevrženih upnikov vrši likvidiranje preostale mase (sc. Slav. banka).“ Da odstranim vsak nesporazum, izjavljam, da z navedenimi besedami nisem imel nikakega namena očiti upravljavcu konkurne mase, oz. članom upniškega odbora kake nekorektnosti pri njihovem poslovanju, niti jim očiti kake osebene krivde na efektu likvidiranja konkurne mase. Imel sem pred očmi zgolj način reševanja konkurnega slučaja Slovenske banke, ki je posledica nezadostnih in neprimernih določb konk. reda. Lolojno poudarjam, da se osebene časti g. konkurnega upravitelja, njegovega namestnika in članov upniškega odbora nisem hotel in tudi nečem dotakniti. Ljubljana, dne 8. marca 1929.

Inž. Milan Šuklje l. r.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 8. marca 1929. Višina barometra 305.8 m.

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlag.	Smr. vetr. v m na sek.	Padavine
Ljubljana	8.	773.0	-2.0	66	mirno	3
Maribor		772.8	-5.0	68	mirno	3
Zagreb		773.4	-5.0	73	mirno	2
Beograd		773.6	-5.0	84	mirno	2
Sarajevo		773.4	-5.0	73	mirno	2
Dubrovnik		772.8	-2.0	88	mirno	4
Skoplje		772.8	-2.0	88	mirno	4
Sofie		770.5	4	44	mirno	0

Solnce vzhaja ob 6.27, zahaja ob 17.56, luna vzhaja ob 5.43, zahaja ob 14.23. Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 6 C, najnižja — 7 C. Dunajska vremenska napoved za soboto: Menjajoče se oblačno, mogoče padavina, v gorah jutraj mraz, podnevi južno vreme.

Gospodarstvo

Pred reformo kmetijskega kredita

Po zakonu o kmetijskem kreditu iz leta 1925 je bila predlajmski v Beogradu ustanovljena »Direkcija za kmetijski kredit«, v kateri sedi okrog 12 gospodov, ki so od vlade imenovani in predstavljajo upravni odbor tega zavoda. Ta direkcija je doslej prejela od države okoli 130 milijonov Din; po zakonu ji mora država vsesga skupaj dati 500 milijonov Din. Iz tega denarja se dovoljujejo posojila oblastnim zadrugam za kmetijski kredit, katerih je doslej šest: Beograd, Zagreb, Split, Sarajevo, Cuprija, Skopje. Oblastne zadruge dajejo posojila krajevnim, t. j. mesnim zadrugam za kmetijski kredit, a od tih šele pride denar na razpolago brezobrestno, oblastne zadruge plačujejo direkiji 4 %, krajevne zadruge oblastnim nekaj več, a kmetije plačujejo krajevnim zadrugam 8 do 10 %. Za južne kraje, kjer so kmetije morali drugim ljudem plačevati 50 do 100 %, pa tudi več, je ta denar poceni, medtem ko je za Slovenijo že predrag, kajti naše kmečke posojilnice - rajlajzenovih dajejo posojila redno izpod 8 %, navadno za 6—7 %. To je važen vzrok, da tega državnega denarja doselej v Slovenijo še ni bilo, a ob enem je to razlog, da smo posebno Slovenci vedno zahtevali reorganizacijo direkcije za kmetijski kredit, da bi ona morala vsaj v enaki meri, kakor oblastnim zadrugam, dajati tudi kredite po 4 % zadrugnim zvezam kot centralam rajlajzenovih. V tem slučaju bi bilo lahko tudi slovensko kmetijstvo deležno dobrot zakona o kmetijskem kreditu. Sedva so se tudi ostale zadruge zveze v državi upre, ker so prav tako izključene od kredita omenjene direkcije.

Tako je nastal velik odpor v vsej državi in že prejšnja vlada je priznala, da je treba izvršiti reorganizacijo. Isto priznava sedanja vlada, zato se pričakuje, da bo kmalu prišlo do razpravljanja o reorganizaciji direkcije.

Dve točki sta posebno potrebni reforme: 1.) Kredit se mora dovoljevati tudi zadrugnim zvezam in ostalim zadrugam, ki niso osnovane po zakonu o kmetijskem kreditu iz leta 1925. Posebno važno je to za produktivne zadruge, ki se morejo sploh ustanovljati le po prejšnjih zadrugnih zakonih, ker zakon o kmetijskem kreditu sploh ne predvideva posebnih, novih norm za njihovo ustanavljanje. 2.) Reformirati se mora uprava direkcije. Po sedanjih predpisih sedijo v upravi v glavnem od prejšnjih vlad imenovani člani, ki so po veliki večini Beograščani in zato ne morejo imeti pravega razumevanja za potrebe kmetovalcev. To bi na sebi še ne bilo največje zlo, nego najslabša stran takega sistema je v tem, da ti gospodje nimajo nikake zveze niti z oblastnimi, niti s krajevnimi zadrugami. Reforma se mora izvršiti v tem smislu, da se upravni odbor direkcije sestavi v prvi vrsti iz ljudi, ki jih bodo volile zadruge zveze in oblastne zadruge, a vlad naj postavi samo svojega komisarja za nadziranje poslovanja. Na ta način se lahko ustvari prirodna zveza med direkto in njenimi dolžniki, kar je važen pogoj za uspeh. V tem pravcu bi se torej imela gibati reorganizacija. Sedanji predsednik upravnega odbora direkcije gosp. Nedeljkovič je že izdelal načrt, ki pa je povsem neporaben in nesprejemljiv ter upamo, da ga vlada ne bo vzela za bazo razprave.

— Svedski vžigalični trust in financiranje našega monopolskega posojila. Kako poročajo iz Stockholma, bo svedski vžigalični trust te dni izvedel finančno transakcijo za namenom, pridobiti si denarna sredstva za izplačilo monopolskih posojil, ki jih je v zadnjem času dal Jugoslaviji (22 milijonov dolarjev nom.), Rumuniji (30 milijonov dolarjev nom.) in Lotiši (6 milijonov dolarjev nom.). To finančno transakcijo bo za vžigalični trust izvršila družba Kreuger & Toll Aktiebolaget, ki je finančna vrhovna organizacija švedskega vžigaličnega trusta. Družba Kreuger & Toll Aktiebolaget bo izdala za nominalnih 50 milijonov dolarjev 5% obligacij, ki bodo predložene v subskripcijo po 98 %. Ker znaša prevzemni tečaj za banke 95 %, bo znašala efektivna obrestna mera za svedski trust okrog 5.25 %, kar je glede na današnje stanje na evropskih kapitalističnih tržiščih zelo ugodno. Kakor znano, je svedski trust dal naši monopolski upravi posojilo od 22 milijonov dolarjev po 6.25 % in po prevzemnem tečaju 90 %, tako da znaša efektivna obrestna mera za dejansko vsoto (19.8 milijona dolarjev) brez upoštevavanja amortizacijske razlike in drugih pogodbenih ugodnosti okrog 7 %. Ta obrestna mera sicer ni posebno visoka, vendar bo svedski trust na različni med efektivno obrestno mero, ki jo bo moral plačevati (5.25 %) in efektivno obrestno mero, ki mu jo bo naša država plačala (7 %), zaslužil okrog 1.75 %, kar predstavlja dejansko nam posojenih 19.8 milijona dolarjev štiti dobiček od 346.000 dolarjev ali 19.6 milijona Din letno. Pri rumunskem posojilu je razmerje slično. Obligacije novega posojila švedskega trusta bodo opremljene s opcijo na emisijo drugih obligacij s pravico na dividendo

(debentures), tako da bo skupna emisija švedskega trusta znašala okrog 100 milijonov dolarjev.

— Stanje Narodne banke 28. februarja. (Vse v milijonih Din; v oklepaju razlika napram stanju od 22. februarja.) Aktivna: kovinska podlaga 294.3 (— 4.5), saldo raznih računov 466.2 (— 16.0), posojila 1613.9 (— 1.7), od tega na menice 1358.5 in na vrednostne papirje 255.2; pasiva: obrok bankovcev 5158.6 (+ 68.4), žirovne obveznosti napram državi 315.0 (— 198.2), razne obveznosti 749.6 (+ 107.4), od tega po žirovnih računih 456.4 in po raznih računih 293.2. — Izkaz Narodne banke se koncem februarja ni mnogo spremenil. Devizni zaloge se je zmanjšal za nekaj manj kakor 20 milijonov Din, dočim je država dvignila skoro 200 milijonov Din ter je njeno dobroimetje padlo na 815 milijonov Din. Ker pa so se istočasno žirovne vloge povečale, je znatnejši dvig od strani države le malo vplival na obrok bankovcev.

— Naš izvoz in naše rečnoplovne tarife. Prometno ministarstvo je nedavno znižalo železniške tarife za žito, ki je namenjeno za izvoz. Pri tej priliki so interesentje pokrenili tudi vprašanje znižanja tarif naše rečne plovidbe, vsaj za žito in moko, ki se izvažajo. Posebno mlinska industrija je na tem vprašanju zelo interesirana. Rumunija in Bolgarija sta v tem pogledu postavili svojo mlinsko industrijo na mnogo povoljnije stališče, kar dokazujejo naslednje številke. Voznina za 100 kg moke Galac - Dunaj (razdalja 1778 km) znaša 27.36 Din, voznina Beograd - Dunaj (razdalja 760 km) pa znaša 25 Din. Na progji Galac - Dunaj, ki je za 1023 km daljša, se plača torej samo za 2.36 Din več nego na progji Beograd - Dunaj. Za prevoz moke na progji Braila - Passau (razdalja 2059 km) znaša voznina za 100 kg 31.35 Din, na progji Beograd - Passau (razdalja samo 1059) pa 31.60 Din, torej več, kakor Braila - Passau, čeprav je razdalja za polovico manjša. Voznina Szolnok - Dunaj (razdalja 1041 km) znaša voznina 20.56 Din, voznina Osijek - Regensburg (razdalja 1015 km) pa 31.80 Din! Voznina Szeged - Dunaj znaša pri razdalji 884 kilometrov 18.64 Din, voznina Osijek - Dunaj pa pri razdalji 565 km 22.30 Din. Take kurjiznosti, katerih bi se dalo še mnogo navesti, nam v znatni meri pojasnjujejo, zakaj se mora naš izvoz žita in moke boriti z vedno večjimi težavami, oziroma zakaj izkazuje vedno manjše uspehe. Od lanskega leta viška žetve nismo izvozili niti ene tretjine Upati je, da se bo na merodajnih mestih pričelo pravilneje gledati na taka vprašanja. — F.

— Ustanovni občni zbor samostojnega odseka za perutinarstvo in kunčerejo Kmetijske družbe v Ljubljani. V nedeljo, 3. t. m. se je v prostorih Kmetijske družbe zbralo dokažnje število perutinarjev in kunčerejev z namenom, da se obnovi samostojni odsek za perutinarstvo in kunčerejo. Zbranih je bilo okoli 40 gospodinjin in gospodarjev iz mesta, pa tudi iz okolice. Družbeni ravnatelj gosp. inž. Lah je otvoril zborovanje ter pojasnil namen in naloge odseka. Prečitlata so se obnovljena pravila in nato je bil izvoljen odbor z načelnikom gosp. Ivanom Štipico, nadučiteljem v Sv. Petru pri Mostah; s podnačelnikom perutinarskega odseka gosp. inž. Lahom in podnačelnikom kunčerejskega odseka g. V. Hudalesom, uradnikom v pok. v Ljubljani. Za tajnika je bil izvoljen gosp. Fr. Kafol. Določeni je bil letni prispevek 20 Din za oba odseka, ki se vplačata pri družbi. Sklenilo se je: že letos bo odsek pridelil v Ljubljani razstavo perutnine in kunčev, in sicer ob priliki velesajma meseca junija.

— Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na postaji Čakovce se bo vršila potom otertalne licitacije dne 23. t. m. pri direk-ciji državnih železnic v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOL.) — Dobave. Direkcija državnega rudnika v Kreki sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave gonilnih jermenov in gumijevih cevi. Vršile se bodo naslednje otertalne licitacije: 22. t. m. pri policijski direk-ciji za Bosno in Hercegovino v Sarajevu glede dobave 120 kompletnih uniform za policijsko stražo; pri direk-ciji državnih železnic v Sarajevu pa glede dobave 400 kg kleja. (Predmetni pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOL.)

Borze

8. marca. Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Nekaj več prometa je bilo v devizah na Curih, Prago in London. Potrebo v devizah na Budimpešta, Dunaj in Trst je krila privatna ponudba, ostalo potrebo pa Narodna banka. Tečajni deviz se niso bistveno spremenili, edino deviza na London je zadnje dni za malenkost popustila. Na zagrebškem efektinem tržiščju je vojna škoda obdržala nespremenjene tečaje. Pri srednjem prometu se je promotna trgovala po 426 in 427, za april pa po 432 — 432.50. Investicijsko je bilo zaključeno po 90.50, agrarne pa so notirale 54.50 — 55 brez prometa. Med bančniimi papirji so bili zaključki v Unionbanki po 55.75, v Jugobanki po 94 in v Srpki po 155. Med industrijskimi

papirji je bil zaključen samo Gutmann po 205. Trboveljska je notirala nespremenjeno 470 — 475 brez prometa.

Devize in valuta. Ljubljana, Amsterdam 22.7975 — 22.8575 (22.8275), Berlin 13.505—13.535 (13.52), Bruselj 7.9112, Budimpešta 9.915—9.945 (9.93), Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9932—8.0232 (8.0082), London 276.08—276.88 (276.48), Newyork 56.87, Paris 221.54—223.54 (222.54), Praga 168.37—169.17 (168.77), Milan 297.15—299.15 (298.15).

Zagreb, Dunaj 7.9932 — 8.0232, Berlin 13.505—13.535, Budimpešta 9.9202—9.9502, London 276.08—276.88, Milan 297.252 do 299.252, Newyork 56.77—56.97, Paris 221.54—223.54, Praga 168.37—169.17, Curih 1094.4—1097.4. Curih, Beograd 9.1275, Paris 20.306, London 25.2275, Newyork 520, Milan 27.22, Praga 15.395, Dunaj 73.075, Budimpešta 90.655, Berlin 123.85, Bruselj 72.175, Amsterdam 208.30, Varšava 58.30, Bukarešta 3.10. Dunaj, Beograd 12.47125—12.51125, Berlin 168.62—169.12, Budimpešta 123.8750 do 124.1750, London 34.47875—34.57875, Milan 37.21—37.31, Newyork 710.45 do 712.95, Paris 27.74—27.84, Praga 21.02625 do 21.10625, Curih 136.63—137.13, dinarji 12.41—12.47.

Effekt. Ljubljana, Celjska 158 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Praštediona 930 den., Kreditni zavod 175 den., Vevče 120 den., Stavna 50 den., Ruše 260—280, Sešir 105 den., Kranjska ind. dr. 265 den. Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda 428.5 — 427, kasa 428 — 427, za marc 428 do 429, za april 432 — 433, za december 460 — 461, Investicijsko 90.50 — 91, agrarne 54.50 — 55; bančne vrednote: Praštediona 930 den., Union 55.75 — 56.50, Kreditna 98 — 0, Ljubljanska kreditna 125 den., Jugo 94 — 95, Zemaljska 135 — 139, Narodna 7400 — 7570, Srpiska 155 — 156, Poljo stara emisija 17.50 — 18.50; Industrijske vrednote: Gutmann 200 — 205, Slavenska 101.50 — 104, Slavnija 5 — 5.50, Narodna šumska 25 — 35, Nihaj 2 den., Drava 465 blaga, Isis 24 bl., Vevče 120 den., Brod vagon 300 den., Trbovlje 470 — 475, Union 198 — 194, Dubrovačka 500 — 505, Jadranska 590 — 650, Split cement 675 den.

Beograd, Investicijsko 91, agrarne 54.25, Vojna škoda 425 — 425.50, za marc 433.50, Narodna 7430.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza (8. t. m.) Les: Tendence nespremenjena. Zaključena sta bila 2 vagona lipovih plohov, Deželni predelki: Tendence mirna. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slovenska postaja, mlinska tarifa, plač. 30 dni, 80 kg): baška promptna po 297.50 — 300, za marc po 802.5 — 806, za april po 805 — 807.5; koroza: ameriška La Plata, fo Rakek, zacinjena, plač. proti duplikatu po 348, ameriška jelov, zacinjena, slov. postaja po 320, baška, času primerno suha, slovenska postaja, plač. 30 dni po 812.5 — 815.5; oves: baški, slov. postaja po 292.5 — 295; ječmen: baranjski pivovarski, 68/69 kg po 345 — 347.5, baški ozimni po 330 — 332.5; moka: »0g«, fo Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 420 — 425.

Novosadska blagovna borza (8. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 16 1/2 vagona pšenice, 36 vagonov koroze, 5 vagonov moke in 2 vagona otrobov. Pšenica: baška 245 — 247.5, banaška 240 do 242.5, sremska 247.5—252.5. Oves: baški in sremski 247.5 — 252.5. Koroza: baška in sremska 265 — 270, sremska 265 270; za april - maj 280 — 285, banaška 262.5 do 265. Moka: baška »0g« in »0gg« 342.5—352.5, »2c« 322.5 — 332.5, »5c« 802.5 — 812.5, »6c« 280 — 285, »7c« 267.5 — 272.5; ječmen: baški ozimni 255 — 260; baški pomladni 270 do 280; rž: baška 237.5 — 242.5.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (7. t. m.) Navzlic mirnejši tendenci na inozemskih borzah je bilo razpoloženo na dunajski borzi prilično čvrsto. Promet v pšenici je bil nekoliko živahniji. Za jugoslovensko pšenico se zahteva 38.50 šilinga fo Dunaj, za podunavske koroze pa 38.50. Uradno notirajo vključno prometni davek in carina: pšenica: domača 96.50 — 37, madžarska potijska 99.75 — 40.50, jugoslovenska 88 — 38.50, rž: marchfeldska 85.75 do 86, madžarska 84 — 34.25; koroza: madžarska 87 — 84.50, laplatska 38.25 — 38.50; oves: domači 85 — 35.25, madžarski 35.50 do 36.

Poslano

Atraktivna »Ljubljanska dvorca« Pred dnevi je napadel neki časopis orientalske plesne in koncert v restavraciji »Ljubljanski dvore«. Zadeva je pač ta, da so pravilno orientalski ples, ki jih Ljubljanci še malo poznajo. Za Ljubljano so torej senzacija, v veličestih pa je to običajna zabava in jim niti na misel ne pride, da bi jo smatrali za nemoralno. Ugodnemu občinstvu, ki poseča restavracijo, so ples izredno ugajali. Restavracijo obiskujejo zaradi lepih okroglo števline ugledne ljubljanske družine, ki izredno podarjajo, da pri tej zabavi ne vidijo ničesar nemoralnega. Ljubljana, 8. marca 1929. Franc Petrič, restavracija.

Iz življenja in sveta

Non stop polet okolu sveta v petih dneh

Ameriški major Goebel se bavi z načrtom pet dni trajajočega nepretrganega poleta okolu sveta, med katerim bi se zaloge goriva napolnjevale v zraku

Našim čitateljem je gotovo še v spominu lanski rekordni polet ameriškega letala »Question Mark«, ki je vzdržalo v zraku nad 150 ur in s tem potolklo vse značne vztrajnostne rekorde na svetu. Američane je ta zgled tako ohrabil, da nameravajo sedaj storiti nekaj drugega, kar bo začudenje sveta še bolj povečalo.

Major ameriškega zračnega brodovja Artur Goebel hoče obleteti svet v petih dneh. Za tako podjetje ni potrebna samo velika drznost in pogum, ampak v prvi vrsti moderne tehnične naprave. Vsi vemo, da je zmagovalec Atlantskega oceana, Charles Lindbergh preletel Ocean v 33 in pol urah. Njegov enokrovnik je kakor ptič skakljal nad valovi in letalec je pristal na pariškem aerodromu z malone izčrpano zalogo bencina. Se malo, pa bi se bil moral spustiti navzdol in žrtvovati svojo mlado življenje bogovom smrti...

Od Lindberghovega poleta je napravilo letalstvo nove mogočne korake v razvoju. Aeroplani so vzdržali v zraku dva in trikrat toliko kakor Lindbergh. »Question Mark« pa je posekal vse rekorde, ker mu je uspelo obnoviti zaloge v zraku posredstvom cevi iz gumija.

Na to izkušnjo se opira projekt majorja Goebela, ki ima odlične sloves v prekomorskih letalskih krogih. Svoječas je bil odlikovan z denarno nagrado in častnim priznanjem za non stop polet iz Zedinjenih držav na Havajske otoke. Sedaj se ga je lotila misel, da bi z letalom obkrožil svet v petih dneh ne da bi se ves čas poleta dotaknil zemelje.

Naloga je zelo težavna in bo realližirana. V Wickiti, Kansas, je tvornica, ki se je zavezala dobaviti letalcu ogromen hidroplan za ta polet in še štiri

najst hidroplanov za zalaganje letala z vsemi potrebščinami med vožnjo. Vseh petnajst aparatov naj pomaga Goebelu izvršiti gigantsko nalogo, ki si jo je bil zastavil in obleteti svet v nepretrganem poletu.

Možje, ki so voljni kriti stroške tega podjetja, so se baje že našli. Račun za ta smeli projekt gre v milijone dolarjev. Ampak Amerika je bogata in lahko plača ter si more privoščiti takšen eksperiment.

Goebel bo vzel s seboj na pot samo dva tovariša, strokovnjaka za navigacijo in pomožnega pilota. Start bo v Wickiti. Hidroplan se bo najprej usmeril proti severu, preletel bo Zedinjene države in vzhodno Kanado. Potem bo krenil proti Labradorju. Tam ga bo čakal prvi pomožni aeroplan s 5500 l bencina. Od Labradorja pojde pot mimo Groenlandije in Islandije proti Norveški. Tu bodo letalo drugi »nasitili«. Polet se bo nadaljeval nad Rusijo in v bližini Omska bo hidroplan tretjič napolnjen z gorivom. Četrto tankanje je predvideno ob Bajkalskem jezeru, peto pa na odprtem morju blizu Okhoska.

Od tu naprej bi šlo letalo proti Severnemu rtu, kjer bi se »napilo« šestič. Preletelo bi Behringovo ožino in Alasko ter bi doseglo točko Prince Rupert na kanadskem ozemlju v britanski Kolumbiji, kjer bi napolnili zaloge še enkrat, zadnjič na potu, sedmič na vrsti. Vsako obnovo zalog bi oskrbela dva aeroplana. Pomožna letala bo nadzorovala petorica inženjerjev.

Goeblov hidroplan bo imel tri motorje in bo severda preskrbljen z najpreciznejšimi radio aparati. Če poide vse po sreči, ne bo preteklo med odhodom in povratkom v Kansas več nego pet dni.



Portez Gill, mehliški državni predsednik

Drama sodobne mladine

V Seesenu (Harz, Nemčija) se je odigrala tragedija, ki odpira strašne poglede v življenje sodobne mladine. Na železniški progi so našli čuvaji dve razmesarjeni trupli fanta in dekleta. Preiskava je dognala, da gre za osebi 22. letnega gimnazijca Glöpla iz Dortmundunda in 18letno Feldmannovo, hčer nekega trgovca. Glöpel je študiral v Drazdanh. Napredoval je slabo in je moral razred večkrat ponavljati. Oče mu je zagrozil, da ga izroči, če ne prestane mature, v uk kakšnemu rokodelcu. Fant, ki je imel ljubezensko razmerje z 18letno Feldmannovo, se je tega tako prestrašil, da je sklenil izvršiti z dekletom skupen samomor. Ljubimca sta si povezala roke in noge s pasovi in jermeni in legla na tračnice ter čakala na prihod brzovlaka, ki ju je razmesaril na kose.

Kako so nastali poštni nabiralniki?

Danes, ko vidimo po celem svetu poštna nabiralnika, je zanimivo povedati, kako so nastali. Ta praktični predmet je bil uveden v sedemnaistem stoletju kot stroj inkvizicije. Florenska republika je ukazala v mestih izločiti lesene šrambe, v katere so se imela polagati anonimna pisma. Te skrinjice so se imenoval »stamburie«. Člani vlade so imeli ključke od teh skrinjic in so pobirali iz njih pisma. Pozneje so »stamburie« zamenjali svojo svrhu za častnejšo, postali so poštni nabiralniki za pisma in taki so še danes.

Obrat v 45 sekundah

Brivski rekord! Budimpeštanski brivci so hoteli dognati, kdo izmed njih brije najhitreje. Tekma se je vršila v nekem velikem salonu v navzočnosti številnih povabljenih gostov. Tekmovalcev je bilo več. Nekateri so izgubili mirnost živcev pa so dotične gospode pri britju nekoliko porezali, čisto miren in uren je ostal neki Ladislav Sečko, ki je obril svojega gospoda točno v 45 sekundah. On je zmagal in bil proglašen za najurnejšega in najspretnjšega brivca v Budimpešti.



K manjšinski razpravi v Ženevi: kanadski zastopnik Dandurand

Pacijent umrl, zdravnica izginila

Koncem februarja je prejela berlinska policija ovadbo, podpisano od fotografa Binda, v kateri ji pisec nana, da ga je neka Američanka dr. Alma Arnoldova ki se je izdajala za zdravnico z ameriško diplomno, spravila na rob propada. Mladi mož je trpel na belokrvnosti. Američanka, ki je izvrševala svojo prakso na Kurfürstendammu, je zagotavljala, da ga izleči v najkrajšem času. Predpisala mu je neka zdravila, po katerih pa je pričel stoprav pešati in propadati dokler ni umrl. Ko je oblast začela iskati zdravnico, pa je ugotovila, da sploh nima prijavitelnega bivališča v Berlinu.

Prepoved distančnih poletov na Francoskem

Francoski minister za zrakoplovbo Laurent Eynac je obzirno obvestil javnost o ukrepu, ki ga namerava skoro podzveti francoska vlada. Prepovedani bodo vsi distančni poleti, posebno poletje čez Ocean. Minister utemeljuje ta ukrep z motivacijo, da so letala za takšne non stop polete nezadostna in da ni mogoče jamčiti za tozadevne uspehe. Izkušnje zadnjih let so pokazale, da je polet čez Ocean še vedno tvegano podjetje.

Blaženi don Bosco

Ustanovitelj salezijanskega reda, don Bosco, bo, kakor poročajo iz Rima, proglašen za blažnega. Papež je že sklical tozadevni sestanek kongregacije v Vatikanu. Sklep kongregacije, da se proglaši don Bosco za blaženega se opira na dva čudeža, o katerih se domneva, da sta nastala po intercesiji ustanovitelja salezijanskega reda.



General Escobar, poveljnik mehliških vladnih čot, ki so prošle k upornikom

Ne mučite svoje deece z ribjim oljem, temveč ji dajte

JEMALT

Jemalt je zlatorjav prašek, prirejen iz 30% ribjega olja in iz suhega sladnega ekstrakta, čegar hranilnost je obče poznana. Dobiva se v vseh lekarnah v malih omotih po Din 25.— in velikih omotih po Din 42.—

Radio

Izvillek iz programov

LJUBLJANA (577 m 4kw). ZAGREB (309 m 0,7 kw), PRAGA (349 m 5 kw), BRNO (441 m 3 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw), BERLIN (484 m 4 kw), FRANKFURT (428 m 4 kw), LANGENBERG (469 m 20 kw), STUTTGART (380 m 4kw) DUNAJ (517 m 15 kw), LONDON (Daventry 1604 m 25 kw), RIM (448 m 12 kw), BUDIMPEŠTA (558 m 20 kw), STOCKHOLM (Motala 1380 m 30 kw).

Nedelja, 10. marca.

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve. — 10: O trpljenju, predava prof. dr. Rožman. — 10.30: Kaj mora kmetovalec vedeti o električnem toku, ing. Ditrich. — 11: Koncert radio-orkestra. — 15.05: Mladinska akademija s petjem in deklamacijami sentjakobske dekliške osnovne šole, poklonjena Nj. Velikanstvu prestolonasledniku Peterčku z geslom: »Bogu, kralju in domovini.« — 16: Lahka glasba tretca Šiška. — 16.30: Humoristično čtivo, pisatelj Milčinski. — 17: Koncert radio-orkestra. — 20: Pevski večer okieta prosv. društva iz Radovljice. — Koncert radio-orkestra. — 22: Pevski večer okieta prosv. društva iz Radovljice. — Koncert radio-orkestra. — 22: Poročila in napoved časa. — ZAGREB 11.30: Dopoldanski koncert. — 17: Prens iz varietaja, godba za ples. — 20: Prens opere iz narodnega gledališča. — PRAGA 16.30: Prenos koncerta iz Brna. — 18.15: Arje in pesmi. — 19.30: Simfoničen koncert Jirškoviških skladb. — 22.20: Koncert vojaške godbe. — VARŠAVA 12.10: Prenos simfoničnega koncerta iz filharmonije. — 15.15: Popoldanski koncert. — 20.20: Orkestralen in pevski koncert. — 21.15: Nadaljevanje koncerta. — Lahka godba. — DUNAJ 10.10: Koncert na orgle. — 11: R. Schumann: »Das Paradies und die Perle«, op. 50., za soliste, zbor in orkester. — 16: Poljuden koncert dunajskega simfoničnega orkestra. — 19.10: Koncert komorne glasbe. — 19.45: Stare italijanske arje. — 20.15: Dramski večer. — Lahka godba. — BERLIN 16.30: Orkestralen koncert lahke godbe. — 20: Zabaven večer: študentovske pesmi. — 21: Koncert moderne glasbe. — 21.30: Predavanje in lahka godba. — FRANKFURT 15.30: Koncert operetne glasbe. — 20.30: Koncert beneškega godalnega kvarteta. — Orkestralen koncert. — Lahka godba. — LANGENBERG 17: Koncert orkestra in pevskega zbora. — 20.10: Italijanski koncert orkestra. — 22.30: Prenos sportne prireditve iz Dortmundunda. — STUTTGART 15.30: Popoldanski koncert orkestra in solistov. — 20: Koncert starejših godbe za ples. — 21.30: Komedija in lahka godba. — TOULOUSE 21.30: Simfoničen koncert. — 22.20: Operne arje. — BUDIMPEŠTA 12.20: Simfoničen koncert orkestra. — 14.40: Predavanja in pesmi. — 16.15: Komorna glasba. — 19.25: Mešan večer. — 22.30: Koncert ciganske godbe. — LONDON 18: Klavirski koncert. — 18.45: Bachova kantata. — 20.55: Prenos večernic. — 22.05: Pevski koncert in vojaška godba. — RIM 17: Vokalni instrumentalni koncert. — 20.45: Odločki iz Wagnerjeve opere »Tanhäuser«. — STOCKHOLM 20: Koncert cerkvene glasbe. — 21.45: Koncert godalnega orkestra. — Godba za ples.

NOVICA KEJUČ z žigom



Glavo pokonci! Ne uklonite se pri prvem napadu prehlada, gripe, influencel

Pyramidon

Tablete

so priznано sredstvo proti glavobolu in vročini, glavnih povzročiteljih pri tistih boleznih. —



Pristne samo v originalnem zavoju "Mebler-Gesinnung".

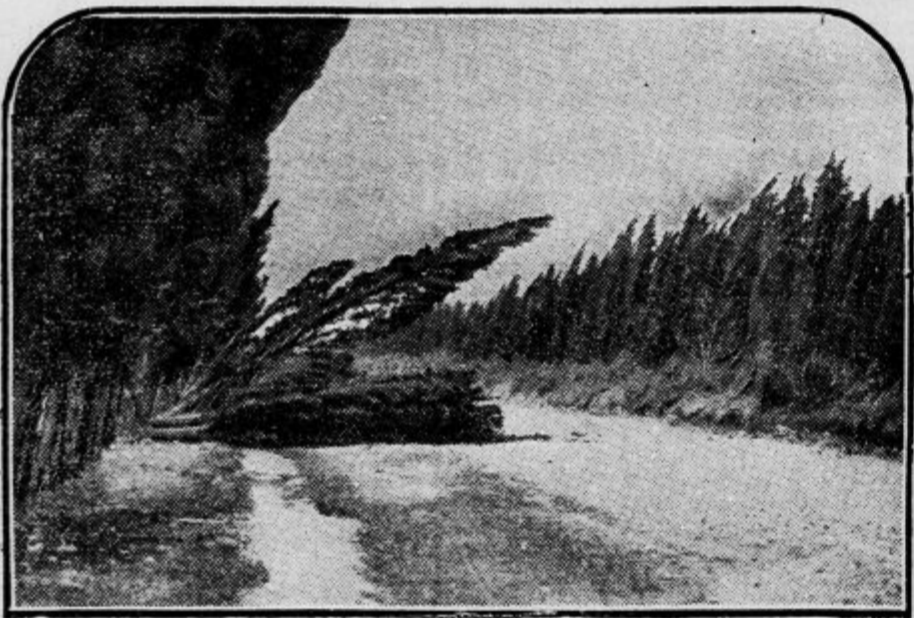
Dopisi

JEZICA. Toplo, skoro pomladansko sonce privablja zopet vedno več meščanov na naše Posavje. Saj je v resnici prav prijetno razvedriti se na sprehodu tja do Save. Nekateri že iščejo na skopnelih gozdnih obronkih zvoncev ali vrbovih muck, vendar lotos še prezgodaj. Ob Savi je bilo zadnje časa prav zanimivo opazovati mnogoštevilne divje raze. Ko je še trajal mraz, so si ubožice skušale ohraniti življenje s tem, da so prihajale celo v bližino hiš, pa tudi lovci so jim večkrat donajali hrane. Zdaj je tudi njim olajšano življenje. Ob prvih toplih dneh, ko je Sava precej narasla, je sličila popolnoma kakšni sibirski reki. Od zamrzlih bregov je trgala velike ledene plošče ter jih valila z glasnim šumom po strugi navzdol. Sedaj pa je Sava navzlic novemu kopenju snega zopet v normalnem stanju. — Preteklo nedeljo je pri nas gostovalo pevsko društvo »Savski val« iz Tomačevega. Zaradi prešibke reklame je bil koncert zelo slabo obiskan. Škodalo na sporedu je bilo 14 pesmi, ki so bile prav dobro izvedene. Zato velja g. pevovodji vse priznanje in mu želimo še mnogo uspehov z njegovim zborom, ki razpolaga z zelo dobrim glasovnim materialom.

DOMZALE. Teško so že naši mlinarji čakali, da se jim ledena mlinska kolosa oproste debelih ledenih oklepov in da končno vendar prično z obratovanjem. Za dobo zadnjih mrzlih dni je bila Milčičeva zaprtja. Ona je je umetno narejen odtok Bistrice. V strugi se je napravilo mnogo debelega ledu, ki je ob nedavnih odprtih zatvornice povzročil prihajajoči vodi zelo težak odtok. Zato je voda prestopila bregove in pritekla celo do bližnjih hiš. V neko hišo, ki je prav blizu struge je vdirala voda, da so morali hišno opravilo znositi na prosto. Morali so napraviti majhen prekop, da se je voda otekala zopet nazaj v strugo. Hujših posledic ni napravila, ker so jo pri zatvornicah takoj primerno regulirali. Vsi mlinci zdaj zopet redno obratujejo in se nam ni bati pomanjkanja moke.

POLJANSKA DOLINA. Primorski emigranti, bivajoči v poljanski dolini uprizorje s pomočjo nekaterih članov tuk. odrov, v nedeljo, 10. marca v Sokolskem domu v Gorenji vasi Nicodemijevcu »Učiteljico«, komedijo v treh dejanjih. Je to prva postva na prireditve v naši dolini. Čisti dohodek prireditve je namenjen bednim primorskim izseljencem in zato iskreno vabimo vse, da se predstave udeležijo. Pokažite svojo naklonenost do rojakov, ki so se utekli k vam! Igra sama je lepa, včasih vesela, včasih žalostna in bo gotovo zadovoljila vse, ki jo bodo videli. Začetek je točno ob 4. pop. in prosimo, da ne bo zamudnikov. Tako omogočimo čim točnejši pričetek — predolgi odmori so res strašni. Na svidenjel Primorci.

RADOVLJICA. »Mežnarjeva Lizka« je ljudska spevoigra v štirih slikah, spisal jo je Jos. Steck, glasba je G. Krebsova, za slovenski oder je stvar priredil Jaka Spicar. Premijera bo v Radovljici v nedeljo, 10. t. m. Vsebinska igra je naslednja: »Letoviščarji« prinesejo nesrečo v vase, tako pravi postenji, stari mežnar, ki pričakuje, da se vrne njegova hčerka, Lizka, iz bolnišnice. Ta dan pa pridejo v vas tudi letoviščarji. Lizka se vrne, z njo pride mladi dr. Henrik Svit, ki se je na poti iz mesta sem vanjo že malo zaljublil. Toda Lizka ima fanta, goskega vodnika, Janeza, pa tudi bogati Bauhunov Lenc bi jo imel rad. Skoro bi si bil mladi doktor osvojil Lizkino srce, kar povzroči pri Janezu upravičeno ljubosumnost, česar pa doktor ne ve in prosi Janeza, naj mu bo vodnik pri težavni turi na gore. Janez sprejme ponudbo z upanjem, da se mogoče doktor ponesreči in Lizka bo zopet njegova. V resnici se zgodi nesreča; doktor pade v kamin, toda dobi Janez ga rešiti baš zato, ker ga Lizka ljubi in ker ima mater, ki bi izgubila sina. Ko doktor vidi Janezovo plemenitost, se odreče Lizki in plača mežnarjeve dolgove ter mu tako reši bajto. Janez se spozna s Lizko in tako je zopet vse v redu. Pa tudi ostareli letoviščar Janez Krof je našel družico na letovišču, sestro gostilničarja »Pri zlati goski«; vzel jo bo iz simpatij do okusnih svinjskih krač. Vse se dobro konča in mežnar, ki gre, da se dostojno zahvali Bogu, zvonit, nima več vzroka, da bi dejal, da prinesejo letoviščarji nesrečo v vase. Gostilničar pa je še bolj prepričan o imenitosti svojega letovišča, zakaj dva para v eni seziji, to je gotovo najboljša reklama. Vsebinska igra je kakor nalašč za podožeške odre pa tudi pevski in godbene točke so pisane za širše občinstvo. Snov je resna, toda prepletana z veselimi epizodami, da bo smeha več ko preveč. Upriporitev na radovljiškem odru je prva na Slovenskem. Ponovila se bo na Jožefovo.



Velika zima se poslavlja

Na ozemlju med Arlesom in Marsellom je divjal v zadnjih dneh silovit orkan z učinki kakšnega ameriškega tornada. Slika nam kaže pot, ki si jo je izbral in izbril značilno vrtinco.

Letošnja zima in stavbni red

Na občnem zboru udruženja plinarin in vodovodov v Pragi so razpravljali o celi vrsti problemov, ki jih je vsilila letošnja izredna zima. Pred vsem se je govorilo o zamrzovanju vodovodov. Ni vodovoda, ki ne bi zamrznil pri mrazovih, ki so pronikli letos do globočine 185 cm. S tem nenavadnim mrazom ni računal ne stavbni red in ne stavbna praksa. Izrekla se je želja, da bi ministrstvo javnih del odredilo revizijo stavbnega reda po praktičnih izkušnjah. Bilo bi pač nespametno trpeti, da bi leto za letom zamrzovali vodovodi.

Občni zbor je konstatal tudi, da so strokovni kemični in bakteriološki preizkusi nezadostni, da bi zabranili legar. Presenetljivo je poročilo, da je po zimi voda manj zdrava kot po letu. Ob zamrzovanju tokov se voda ne stika z zrakom in tako izostane proces čiščenja. Z naraščajočim industrijskim razmahom se jakost vode slabša, čiščenje pa je težje.

Drevo, ki daje tkalne niti, celulozo za papir in krmo za živino?

V Devonshiru v Angliji delajo že dve leti poskuse z neko rastlino svežega izvora. Rastlina, ki se bo razvila kot nekako drevo, je plod cele serije križanj. Njen ustvaritelj pravi, da v manj nego 18 mesecih proizvaža tkalne niti, celulozo za izdelovanje papirja in semena za krmo živine. »Times« pišejo o tej rastlini, ki se sedaj kultivira v zapadni Angliji. Rastlina se povsopne do višine treh metrov in deblo ima 25 cm obsega. Iz debla zraste široki listi, pozneje vejice z malimi listi in cvetjem. Nato sledi kupček semena. Celulozo je dobil iznajditelj iz notranjosti debla. Iz skorje debla in vej se morejo potegniti tkalne niti. Semena so olinata in pripravna za krmo živine. »Times« poročajo, da so tako dobljene niti, celulozo in semena preiskali kompetentni tehniki. Podrobnosti se še odtegujejo javnosti.

Prebivalci »Vatikanskega mesta« v novi situaciji

Pri zadnjem ljudskem štetju je bilo v Vatikanu 478 prebivalcev. Sedaj gre za to, da se število vatikanskih meščanov kolikor mogoče skrči. Italijanska vlada želi, da papeški funkcionarji, ki imajo družine, obdrže italijansko državljanstvo za svoje otroke. Najbrže bo ostalo papeško meščanstvo samo duhovnikom in drugim dvornim dostojanstvenikom. Mnogo družin bo moralo zapustiti tako zvan »palazzo«, stavbo, ki jo je dal zgraditi papež Pij X. pri tiskarni, in enako se bodo morali umakniti nekateri trgovci pri Porti Angelici poleg trga Risorgimento.

V kratkem se izdajo norme za ureditve koncesij za stanovanja v Vatikanskem mestu. Za sedaj so dobile ukaz za izselitev družine v zoni okoli Vicolo Scaccia, ki bo inkorporiran Vatikanskemu mestu. To se je zgodilo potom komisarijata javne varnosti v Borgu, kajti pogodba odreja, da mora biti teritorij, ki se odstopa papežu, prost tujcev po skrbi italijanske vlade.



James Davis

ki mu je Hoover poveril državno tajništvo (ministrstvo) za delo

Narčila in vse dopise, ličila in malih oglasov, je poslal na Oglasni oddelk "Jutra", Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Vse pristojbine je uparila ličarica in naročila, sicer ne oglasi ne prodajo. Čekovni račun pošla hranilnica Ljubljana, št. 1812

Mali oglasi, ki služijo v poravnadalne in sojal na namena občinitva. Vaka beseda 50 par. - Najmanjši znesek Din 5.- Pristojbina za sifro Din 3-

ženitve, dopisovanja in oglašje trgovske ali reklamnega značaja: vaka beseda Din 5.- Najmanjši znesek Din 10.- Pristojbina za sifro Din 5-

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.- Za naslove kliči tele. šte. 3492, 2492 ter ekspozituro v Šiški tele. šte. 3203.

Službe dobi

Vzgojiteljico
potrebno soliko za obratovanje sprejem k otrokom v starosti 4-6 let. Pomoške sprejemalec na oglašje "Jutra" pod »Trg ob železnici.« 6836

Rastrerija

spekobna, sprejem. Obširne ponudbe na oglašje »Jutra« pod sifro »Sprejem 17.« 6617

Učenko

Primerne soliko za obratovanje sprejem k otrokom v stanovanju v hiši, v trgovino s mešanim blagom na deteli. Govorila mora znati slovensko in nemško. Priznati imajo štajarka. Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Štajarka.« 6605

Kroj. pomočnika

na navadno krotkopijsko delo, s hrano in stanovanjem. Vse sprejeme Kristjana Premsa, krojač v Kranajski. 6836

Kravarja

nametega, staroga od 14 let ali staroga, sprejem. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6833

Ključavničarja

dobro izurjenega s krotkim jeknom sprejem. Pomoške sprejem k vseh vrstah in sprejem. Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Ključavničar.« 6848

Vajenca ali vajenko

spejeme in kuhinjske pomoške sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6833

Krepkega učenca

z lastno soliko za obratovanje sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6833

Hotelsko kuharico

dobro izurjeno, energično in pošteno. Na slovo pove oglašje »Jutra« pod sifro »Energična.« 6703

Gospodinja

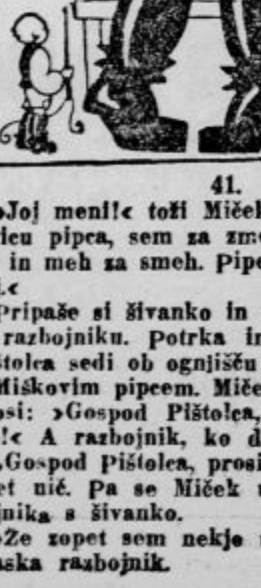
poštena in varčna, večja vseh gospodinjinskih poslov, kuha, opravlja na vrta in vzgoje otrok, dobi službo pri solikem upravitelju v vrta, s 3 otroci, v starosti 4-6 let. Starost 35-45 let. Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Jutra« pod »Gospodinja 45.« 6735

Služkinjo

mojevoljno, enočno in pošteno, ki zna kuhati in ljubiti otroke, sprejem v dobro in stalno službo s 1 otrokom k manjši trgovski družini na Gorovnjakih. Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Jutra« pod »Gospodinja 96.« 6696

Miček Tiček

piše in riše Ksenija Prunkova.



Prodajalko

zanesljivo in pošteno, ki je obenem tudi vešča glavnih del, žic, železnice, elektrike. Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Jutra« pod »Jutra«. 6838

Pekovskega vajenca

spejeme takoj pokovski mojster Rudolf Mikar v Volovca. 6797

Vpokojenec ali invalid

ki namerava na morški vrak radi okrevanja, dobi nenaporno službo kot tajnik pri kaptoljski upravi za dobo od 1. aprila do septembra. Znotraj mora biti slovn., hrva in nemško govorništvo. Dnevno 4-5 ur, spoznavlje, proti dobri mesečni nagradi. Sprejeme se tudi timska mod Plemenite ponudbe na Društvo poljedelstva mesta, Solne pri Orljevi. - Do 20. t. m. 6790

Učenca (pikolo)

sprejeme kotočarstva, sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6734

Vajenca

za ševinarsko obrt sprejeme Matija Jordana, Gorovnja vas 81, Ribnica, Dolenjska. 6811

Učenca

prilpnega in poštenega, in dobro hite in s dobro soliko za obratovanje sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6811

2 čevljarstva pomočnika

za finiša in šivana dela, s hrano in stanovanjem in hišji sprejeme. Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Jutra« pod »Jutra«. 6786

Trgovski pomočnik

telegrafist, ki je dobro varčan v telegrafski obrti, samostojen pri nakupu in prodaji, zmoten tudi sprejem k. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6604

Knjižnica

kakor druge vimeke boleznih potvoriške. Ljubljana, Kette-Murnova 26. 6829

Kdor potrebuje knjigo za gozdarstvo

naj se oglasi na naslov: Anton Gosar, Škofja Loka. 6651

Za knjižnico!

Prodaj 35 kompletnih letnikov »Bibliothek der Unterhaltung u. des Wissens« Naslov v oglašjem »Jutra«. 6708

Službe išča

Prodajalko
let 15. aprilom premeniti mesto, najraje na delo. Pomoške na oglašje »Jutra« pod sifro »Prodajalka«. 6635

Eksportni akademik

diplom., italijanski, nemški, angleški, slovenski in srbski. hrv. korespondent, s poznanim francoskimi, praktični v kovarskih, izdelovalci, potnavalec italijanskega trga, sol mesto. Gre tudi na delo. Pomoške na oglašje »Jutra« pod sifro »Eksportakademik«. 6638

Plačilna natarakica

kavcirje smotna, srednjih let, ki obvlada perfektno nemško, slovensko in hrvaščino, sol mesto v letovisku, če mogoče pri mru, kjer je še delovata. - Istopatko sol tudi perfektna kuharica. Pomoške na oglašje »Jutra« pod sifro »Pekosečnost 97.« 6597

Dekle

stara 20 let, bi šla rada k samostojnemu gospodu ali parni s solarijo, event. k otrokom. Vajenca je tudi nekoliko gospodinjstva. Naslov v oglašjem »Jutra«. 6290

Strojlepiška

s solovnitno prakto, smotna za pisanje, ki sol premeniti mesto. Dopolne na oglašje »Jutra« pod »Takoj 96.« 6550

Blagajničarka

z vedno prakto, palančarji, sol mesto, sol mesta. Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Jutra« pod »Jutra«. 6550

Lesni strokovnjak

perfekten, ki obvlada popolnoma lesno industrijo in trgovino, posebno se moštira za spoznanje pri obdelavi lesa in izdelovanju zabojev, faktor tudi pri nakupu lesa, ki je obenem tudi kmetogovorca (bilancista), vreden, energičen in traven. Do 100 takoj službo pri veliki lesni hiši v Sloveniji. Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Jutra« pod »Jutra«. 6415

Prodajalko

za kuhinjsko pomoško, poročnik te solovnitno sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6828

Pekovskega učenca

prilpnega in poštenega - s očetvo v hiši sprejeme istov. pekarna na Jesenikah št. 158. 6782

Tovarnar

sprejeme gospodinjico, zanesljivo in pošteno, sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6827

Več učenek

sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6824

Pietiljlo nogavico

dobro izurjeno sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6828

Milnarski pomočnik

zmoten sortiranja vakuovrstnih malinskih izdelkov, sol premeniti službo takoj sol pomoške. Pomoške na oglašje »Jutra« pod sifro »Milnarski pomočnik«. 6776

Mesarski pomočnik

vojacišne prost. Vajenca seznaja in kupovanja živine. Sol službo pri boljše in moštira. Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Začetnik«. 6778

Šofer-mehanik

bi sprejel voljno samo za nedejne in pramitke ter avto v popolno oskrbo. Pomoške na oglašje »Jutra« pod sifro »Takoj ali pozneje«. 6817

Pietilja

ki izdeluje vne vrsta pietiljine po najnižji ceni - isto delo na dom. Naslov v oglašje »Jutra«. 6839

Inteligentna gospa

s nekaj gotovine, dobra kuharica, sol mesto, sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra« pod »Inteligentna gospa«. 6825

Železniške prage

za polko železnice narejen nekaj 100 komolov po naročilu kupa. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6489

Premog

plinski koks po 80 Din, Slonjski premog po 90 Din, 100 kg dostavlja na dom (najmanj 200 kg) Din 4.- za 100 kg Mešna pinarna 6222

Radio

tričrveni Hartley prodam. Naslov v oglašjem »Jutra«. 6919

Radio-aparat

dvočetvalni in dvočetvalni, s zvočnikom po miki čenl napredaj. Naslov v oglašjem »Jutra«. 6817

Motorna kolesa

osobni in tovarni, dobro obrabljena, kupim. Pomoške sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra« pod »Avto 1929«. 6154

Samostojen šofer

traven, zanesljiv s predpisanim sol službo - Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Šofer 10«. 6737

Bivši oficir

samaki, s vedno izredno plačeno službo, sol tako službo in službo kot običajni tajnik. Vešč je slov., arhiviranje, nemščine in cirilice, je solvito krotkopijski pomoške, zanesljivo marljiv. Služi je voljno let v vojnem okragu in so mu znani vsi posli. - Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Tajnik«. 6792

Službo v pisarni

sol praktikančinja, večja sol in nemščine ter drugih pisarniških del. Pomoške na oglašje »Jutra« pod sifro »Praktikančinja«. 6815

Mesarski pomočnik

mlad, vajen vseh del, sol službo. Naslov v oglašjem »Jutra«. 6828

Kot hotel, sobarica

ščem mesta, najraje pri morju. Sem dobro vestna in razumen dobro znanj. - Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Morje«. 6706

Mesto gospodinjje

sol službo. Naslov: Maribor, Barvarka ul. št. 6, pri g. Kocen. 6778

Milnarski pomočnik

zmoten sortiranja vakuovrstnih malinskih izdelkov, sol premeniti službo takoj sol pomoške. Pomoške na oglašje »Jutra« pod sifro »Milnarski pomočnik«. 6776

Mesarski pomočnik

vojacišne prost. Vajenca seznaja in kupovanja živine. Sol službo pri boljše in moštira. Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Začetnik«. 6778

Šofer-mehanik

bi sprejel voljno samo za nedejne in pramitke ter avto v popolno oskrbo. Pomoške na oglašje »Jutra« pod sifro »Takoj ali pozneje«. 6817

Pietilja

ki izdeluje vne vrsta pietiljine po najnižji ceni - isto delo na dom. Naslov v oglašje »Jutra«. 6839

Inteligentna gospa

s nekaj gotovine, dobra kuharica, sol mesto, sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra« pod »Inteligentna gospa«. 6825

Železniške prage

za polko železnice narejen nekaj 100 komolov po naročilu kupa. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6489

Premog

plinski koks po 80 Din, Slonjski premog po 90 Din, 100 kg dostavlja na dom (najmanj 200 kg) Din 4.- za 100 kg Mešna pinarna 6222

Radio

tričrveni Hartley prodam. Naslov v oglašjem »Jutra«. 6919

Radio-aparat

dvočetvalni in dvočetvalni, s zvočnikom po miki čenl napredaj. Naslov v oglašjem »Jutra«. 6817

Motorna kolesa

osobni in tovarni, dobro obrabljena, kupim. Pomoške sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra« pod »Avto 1929«. 6154

Avto

potovovalni Ford, v brebitnem stanju napredaj. Naslov v oglašjem »Jutra«. 6801

Saurer

3-črtonski, v dobrem stanju, s skoraj novo prvotno ulina udgomo napredaj Lampret in drag, d. g. o. z., Ljubljana, Dunajska c. št. 22. 6828

Avto

4-črtonski, oiprt, moderen, opremljen, samo 15.000 km vreten, močne konstrukcije, s malo porabo bencina, pripravna za srazpazne vožnje ali avtomobilske rasti obolenja ugojno napredaj. - Naslov pove Aloma Company, Ljubljana. 6864

Kolesa

Biclon šipe, s elektr. svetilnico prodam za 1000 Din. Naslov v oglašjem »Jutra«. 6818

Moško kolo

prodam. Naslov pove oglašje »Jutra«. 6839

Pouč

dobro izučeno, radijo bolezen prodam. Naslov v oglašjem »Jutra«. 6833

Nemško konverzacija in pouk

daje izobražena gospa po Din 10.- od ure Poljanška cesta 18-II. levo. 6835

Prva občetna konocentracija Šoferska šola

Camerici, Ljubljana (Jugoslavija), Dunajska cesta 26. Telefon 2396. Strokovnjaki teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s poudarkom vsakega prvaka.

Prostovolje

Krasna parcela v neposredni bližini glavne kolovozne udgomo na prodaj. Pomoške na oglašje »Jutra« pod sifro »Parcela 15«. 6879

Dve lepi parceli

v mestu predam. Pomoške na oglašje »Jutra« pod sifro »Parceli 15«. 6879

Hišo v Ljubljani

4+1 p. v sredini mesta, sol mesto, sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra« pod »Hiša v Ljubljani«. 6461

Parcelo v Sp. Šiški

1046 m², za novo cerkvijo prodam po Din 35 m². Naslov v oglašjem »Jutra«. 6439

Arondirano posestvo

13 ha, velik sadovnjak, gozd, nje, travniki, lepa stanovanjska hiša, na lepem položaju blizu cest. Prodaj. Zidar, Sečina ob Dravi. 6794

Gospodar. postopje

40 m dolgo v obsegu 40 m široko v veliki solviti, sol mesto, sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra« pod sifro »Gospodar. postopje«. 6826

Stanovanje

3 sobe, predoba, kuhinja in priskilnik odidam takoj. Naslov v oglašjem »Jutra«. 6805

Stanovanje

krasno, dvočetvalno s kuhinjo odidam takoj stranji sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6838

Boljša, zelo mirna stranka

stara, obširna, brez otrok, sol mesto, sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6840

Kupim

kože divjačine kupuje po najnižji cenah I. Roč, Mežak trg. 6809

Otroški voziček

kupim. Pomoške na oglašje »Jutra« pod sifro »Dobro obrabljena«. 6837

Kapital

40-50.000 Din gotovine, ištem za trgovino s sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6739

Družabnika

30-30.000 Din bi priskilnik v mehaniko ali avtomobilno podjetje. - Pomoške na oglašje »Jutra« pod »Podjetje 44«. 6216

Depzija

Kateri gospod dobro, dobro situiran, bi vsaj pridno leno, bedne znanosti, s enim otrokom v skupnem gospodinjstvu - najraje v Mariboru. Čenjena dopne na oglašje »Jutra« pod sifro »Vojno hvallinac«. 6774

Sobo

s posebno ureditvijo kuhinje v Šiški ulici št. 16/II. 6640

Brilnico

dobro izučeno, radijo bolezen prodam. Naslov v oglašjem »Jutra«. 6833

Lokal

na prometenem mestu, urejen za delovno mesto, z inventarjem, s krotkim jeknom, sol mesto, sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6824

Lokal

na meštarni in delokatese, na prometenem mestu, z inventarjem, s krotkim jeknom, sol mesto, sprejem k. Vse sprejeme. Pomoške sprejem k. Na slovo pove oglašje »Jutra«. 6824

Lokat

primeren za delovno, hrva, sice ali kaj odličnega, na prometenem mestu, z inventarjem, s krotkim jeknom,

Michel Zévaco:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

»Ne tega, ne tega!... Vse, samo tega ne!...«
Chalabre, Montsery in Sainte-Maline, ki sicer niso ljubili Bussija-Leclerca, a so vendar priznavali njegovo neukrotno hrabrost, so strme videh starega borilca, kako je vrgel meč od sebe in se s pobešeno glavo zapodil proti Pardaillanovemu rapirju.
»Ubi me!« je zatulil v svojem obupu. »Tak ubij me žel!...«
Da ni Pardaillan naglo umaknil orožja, bi bilo v tistem trenutku konec Bussijevega življenja.
Videč, da Pardaillan noče njegove krvi, si je jel Bussi-Leclerc kakor blazen ruvat lase in se z nohtni praskati po obrazu.
»Oh, peklenšček!« je rjovel. »Peklenšček! Noče me ubiti!...«
Pardaillan je stopil tik do njega in rekel z glasom, v katerem je bilo več žalosti nego jeze:
»Ne, Jean Leclerc, ne bom vas ubil.«
In Bussi se je do krvi ugriznil v pest, zakaj s tem, da ga je imenoval samo Leclerc, mu je bil Pardaillan prizadejal še huššo žalitev: spomnil ga je, da prav za prav ni plemič, ampak da si je samolastno podelil naslov »de Bussi«, ki ga je res da proslavil — po svoje.
»Ne bom vas ubil, Leclerc,« je neusmiljeno nadaljeval Pardaillan, »čeprav bi imel pravico... Kolikokrat sva se srečala, tolikokrat ste me hoteli ubiti. Jaz nisem nikoli čutil sovrašтва do

71

vas. Zadovoljeval sem se s tem, da sem odbijal vaše sunke in vas razorožil, in prav tega mi ne morete odpustiti. Poznal sem vas ječanja in sem bil vaš jetnik. Videl sem vas beriča, ko ste me hoteli prijeti, vedoč, da je obljubljena na mojo glavo nagrada. Danes ste zlezli po lestvici podlosti še niže in ste me hoteli zavrtno umoriti. Da, Jean Leclerc, pred Bogom in pred ljudmi bi imel pravico, da vas ubijem!«
»Tak ubij me vendar!« je brezumno ponovil Bussi.
Pardaillan je zmajal z glavo.
»Razumem vašo željo,« je hladno odvrnil, »a to bi bilo preveč preprosto... ne glede na to, da jaz nisem morilec! Za toliko okrutnosti in zavrtnosti imam jaz, ki vam nisem ničesar storil, pravico do vse večjega zadoščenja, nego bi bil sunek z bodalom, za katerega moledujete. Evo vam moje osvete: pomilostim vas, Leclerc... Vedite pa, da bi vam bil to pot morda izkazal zaželjeno čast in porinil ta rapir med vaša rebra, če bi se bili borili zoper mene pošteno, ne pa s sunkom v hrbet... A vi ste sami zavrgli svoj meč, sami ste se obrezčastili; zato ostanite, kar ste hoteli biti.«
Pardaillan bi bil lahko še dolgo nadaljeval v tem tonu, toda Bussi-Leclerc je bil slišal že več, nego je mogel prenesti. On, ki se je bil pogumno zapodil proti Pardaillanovemu meču, ni mogel delj prenašati sramotilnih besed, ki mu jih je govoril vitez z malone sočutnim glasom. Zagrabil se je z obema rokama za glavo in pobegnul v noč, tuleč kakor stekel pes.
Ko je izginil, se je Pardaillan obrnil k trojici ordinarcev, ki so stali pred njim bledi in trdi od težke presumenosti.
»Gospoda,« je rekel s kar najljubeznivejšim naklonom, »ker ste mi davi tako velikodušno ponudili svojo pomoč, vas nocoj nisem hotel smatrati za sovražnike in vas pobiti, kakor bi bil smel. To-

da,« je strogo dodal in nagrbčanil obrvi, »ne pozabite, da sem se s tem odvezal dolga hvaležnosti... Ogmite se drugič neprijateljskega srečanja z menoj, če vam je do dolgega življenja.«
Priče tega prizora so v globoki osuplosti poslušali nenavadnega moža, ki se je bil najprej otepel opasnih napadalcev in jim je zdaj vrhu tega še v obraz razlagal, da je bila le milost z njegove strani, če jih ni pobil. In kar je gledalce najbolj osupilo, je bilo to, da so ordinarci brez ugovora sprejeli njegov pouk.
»Radi priznamo, da ste ravnali z nami zelo viteški,« je rekel Sainte-Maline.
»Še preveč viteški ste bili,« je dodal Chalabre, »zakaj dolžni nam niste ničesar, trdite kar hočete.«
»Samo zastran tega, da naj se v bodoče ogibljemo srečanja z vami, vam na žalost ne moremo dati zanesljive obljube,« je dejal Montsery ter pokazal svoje bele zobe.
»Reci rajši, Montsery, da se bomo gotovo še srečali z gospodom, saj smo prišli v Španijo edino s tem namenom.«
Vsi trije so se veselo zasmejali, a Pardaillan je resnobno pokimal z glavo.
»Do svidenja, gospod de Pardaillan!«
»Prepuščamo vam bojišče.«
»Do svidenja, gospoda,« je odgovoril Pardaillan z neizpremenjeno resnobo.
Chalabre, Sainte-Maline in Montsery so si segli pod pazduhe in odšli med glasnimi šalami, kakor je bilo tiste dni navada mladih gospodov.
Pardaillan, ki je nekaj časa nepremično stal na mestu, je še slišal Montseryja, ko je dejal:

PREVZEM TRGOVINE!
Vljudno naznanjam, da sem prevzel od svojega pokojnega tasta gospoda Josipa Waidacher

trgovino s čevlji

v Mariboru, Slovenska ulica šte. 6

ter bom vodil isto še nadalje pod imenom

JOS. Waidacher-ja nasl. Viljem Wregg

Ker sem od vsega početka vodil kot tih družabnik imenovano trgovino, si bom prizadeval tudi odslej naprej svoje cenl. odjemalce kar najbolje postreči ter prošim, da dosežanje zaspnje ohranijo tudi še nadalje. Z odličnim spoštovanjem

VILJEM WREGG

Politični memoari

spadajo med najboljshubljeneše čtivo v vseh literaturah. Sem spada dr. Vošnjakova knjiška

U borbi za ujedinjeno narodno državo

ki je izšla za božič in je silno interesantna in z ozirom na pravkar se vršече soremembe vôleaktualna.

Jako elegantno opremljena knjiška vsebuje 410 strani in velja broširana Din 120.—, v platno vezana pa Din 140.—. Naroča se v

knjižarni Viskovne zadruže v Ljubljani, Prešernova ulica 54

RAZLIKA v Vašo korist do 30%

če nabavite blago za obleke, plašče, perilo itd.

pri tvrdki NOVAK-Ljubljana

KONGRESNI TRG 15

Dospelo že nad 200 najmodernejših desenov angleških in če-kih kamgarnov za pomlad

Priznana najugodnejši nakup! **Oglejte si zalogo!**
Strogo solidna postrežba! **Prepričajte se!**

Najboljše kupite!

MODAVICE, damsko in moške rokavice, triko perila, puloverja, telovnike (vestje), špore robe, KRAVATE, ovratnike, SRAJCE, šifone, glota, šipke, veselice, gumbe, DMC prešico, ročne torbice, aktovke, čelnske, športne in toaletne potrebščine samo

Jos. Peteline, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika (ob vodi).

Uporabljajte za nego ust, zob in dlesni nedosegljivo angleško

KOLYNOS

pasto za zobe

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.



Izletniki! - Na izlet z avtom!

Avtoprogi: Kavarna Evropa - Zg. Šiška - Podutik
Kavarna Evropa - Dravlje - Dolnice

Vsake pol ure odpelje avtobus izpred kavarne »Evrope. Stalne vožnje do 11. ure zvečer, na željo in po potrebi tudi še dalje.
Vsi potniki in izletniki, ki se poslužijo avtobusa Čarman, bodo zajamčeno odpremljeni tudi nazaj brez ozira na čas. Postaje po potrebi in po želji potnikov. Priporoča se

IV. ČARMAN, avtoproge.

Vsak petek namočena **POLENOVKA**
Anton Legat, trg Ljubljana
Miklošičeva c. 28.

Gozdno vejeposesiv 1000 m višine z lesno industrijo sprejme 3562a

izkušene gozdarja.

Ponudbe z izpričevali na upravo »Jutra« pod »Gozdar«

Elegantnemu gospodu na izbiro. Ženitna ponudba



Din. 299'-

9537-21

Telečji boks - rumene, črne, črni lak.



Din. 299'-

9637-25

Telečji boks, rumene



Din. 269'-

9937-29

Boks, rumene

Obleka ne dela človeka, a vendar je vsakemu naprednemu človeku treba, da je dobro in okusno oblečen. Dobro oblečenemu človeku ne moremo priporočiti nič boljšega kot čevlje, ki se dobro podajo. Taki čevlji ga navdajajo z zaupanjem, nudeč mu zadovoljstvo s svojo eleganco in trpežnostjo.

Rastoče povpraševanje po naših moških čevljih najbolje dokazuje, da so oni zahtevam kupca v celoti zadovoljili z ozirom na

udobnost, okus in kakovost



Din. 299'-



9637-26

Telečji boks - rumene

Intelligenten trg. izobražen gospod iz ugledne rodbine za enkrat z 100.000 Din gotovine, želi resnega znanja v svrhu ženitve z damo, ki poseduje ali bo v doglednem času posedovala dobro idočo trgovino oziroma katera razpolaga s primernim kapitalom in bi imela veselje do trgovine. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, je poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod »1929«. Tajnost strogo zajamčena! 3685

Kupimo les:

mehak, rezan, vrste I. II. III.
bukov: rezan in okrogel
žel. prage: hrastove, bukove
Okrogel les: la hlode hrast, javor
Bukova drva, cepljena
Plaćilo v gotovini
Natančne ponudbe le s skrajno ceno:
Celje, poštni predal 21.

Iščemo prvovrstnega, solidnega

vrtnarja

za vrt, sočivje sadni vrt in cvetličnjak. Ponudbe s spričevali naj se pošljejo na naslov: Rudnik »Rtanj« Braće Minh. Boljevac, Srbija 3658-a

Predvaja pustolovski film v soboto ob 8. uri in nedeljo ob 6., 7/8. in 9.

V glavni vlogi 3682

Tom Mix Napad na expres

KINO SKOL, ŠIBKA.

Radi električnega toka odpadejo popoldanske predstave ob 3. in 7/8.